

3 Aruba

Freewinds-bezoekers met mazelsymptomen moeten zich melden

6 Economie

Beyond Meat schiet omhoog bij beursdebuut

9 Wereld

'Spaanse ambassade Caracas geen actiecentrum'

12 Sport

Arsenal verslaat Valencia met 3-1

Facebookschattingen maken duidelijk

Minstens 9.000 Venezolaanse migranten en vluchtelingen op Aruba

ORANJESTAD — Er verblijven minstens 9.000 Venezolaanse migranten en vluchtelingen op het eiland, waarvan ongeveer 3.300 universitair is geschoold. Dat blijkt uit robuuste schattingen van het onderzoek 'Real-time monitoring of the Venezuelan Exodus through Facebook's Advertising Platform'. Het onderzoek pleit voor de inzet van Facebookadvertenties om naast traditionele meetmethoden de huidige vluchtelingenaantallen vanuit Venezuela nauwkeuriger in kaart te brengen.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Aan het onderzoek, dat eind maart gepubliceerd werd, werkten Unicef, Qatar Computing Research Institute, MIT Media Lab, iMMAP Colombia en Global Protection Cluster in Geneve en Zwitserland. Daarin staat dat de Regional Inter-agency Coordination Platform for Refugees and Migrants from Venezuela (R4V) schat dat in februari 2019 3,4 miljoen Venezolanen hun thuisland hebben verlaten en op dit moment leven in Latijns-Amerika en de Cariben. Ontvangende landen in de regio slagen er volgens het onderzoek niet in om middels traditionele meetmethoden te komen tot betrouwbare cijfers. En door ontbrekende, verouderde of onjuiste gegevens met betrekking tot aantallen wordt de gerichte aanpak van de vluchtelingen-crisis 'belemmerd', maakt het onderzoek duidelijk. Om die reden is het voor het organiseren en inzetten van elke vorm van humanitaire respons van cruciaal belang om nieuwe meetmethoden te evalueren, aldus het onderzoek. Dit om het aantal en de locatie van Venezolaanse vluchtelingen in Latijns Amerika te meten en in kaart te brengen.

Ondergedoken bestaan Aruba

Ook Aruba kampt met het probleem dat er geen precieze cijfers voor handen zijn over het aantal vluchtelingen dat het eiland herbergt. Naar schattingen van het Rode Kruis zou het gaan om zo'n 16.000 Venezolanen die een ondergedoken bestaan leiden op het eiland. Grotendeels komt binnen als toerist, maar pakt zijn retourvlucht niet. Sommigen durven de oversteek vanuit

Venezuela te wagen per boot. Waar zij vervolgens verblijven en wat zij precies op het eiland doen, is niet bekend, al zijn er genoeg aanwijzingen dat zij illegaal werkzaam zijn in verschillende sectoren waaronder de beauty-branch, ingehuurd worden bij constructiewerkzaamheden en te vinden zijn in de horeca. Velen sturen vervolgens een deel van het verdiende geld terug naar Venezuela, om hun familie te onderhouden.

Facebookadvertenties

Om tot een nauwkeuriger beeld te komen over het herbergen van het aantal Venezolaanse migranten en vluchtelingen pleit het onderzoek voor het gebruik van alternatieve meetmethodes als aanvulling op de traditionele. Het onderzoek stelt dat Facebookadvertenties ingezet kunnen worden voor het monitoren van de huidige crisis. Naast aantallen kan de inzet van Facebookadvertenties namelijk inzicht geven in tijdelijke trends, de ruimtelijke verdeling van Venezolanen in hun gastland en de sociaal-economische samenstellingen van deze gemeenschappen. Facebook heeft namelijk zijn advertentiesysteem zodanig ingericht dat je als adverteerder specifieke groepen kunt bereiken, ofwel 'targetten'. Zo kan er onder andere getarget worden op leeftijd, waar je woont en gewoond hebt, je opleidingsniveau en inkomenshoogte. Wanneer de advertentie is opgesteld en de specificaties zijn gekozen, zoals bijvoorbeeld 'leefde in Venezuela en nu op Aruba', geeft Facebook een schatting over het aantal maandelijks actieve gebruikers die geraakt worden door deze criteria.

Geschatte Facebook-aantallen

Volgens de laatste cijfers van het R4V lag het aantal

geschatte Venezolaanse migranten en vluchtelingen op Aruba op 31 oktober 2018 en op 15 januari 2019 op 16.000. Het Facebookonderzoek wijkt daar in aantallen wat vanaf. Daaruit komt naar voren dat het afgelopen 18 februari gaat om 9.100 Venezolaanse migranten en vluchtelingen die op het eiland verblijven, waarvan ruim 3.300, ofwel 36,7 procent van het totaal, volgens eigen zeggen universitair geschoold is. Op Curaçao zou het volgens het onderzoek in februari gaan om 8.500 duizend migranten en vluchtelingen en op St. Maarten kwam de teller op 1.200. Verder komt uit het onderzoek naar voren dat de meesten Venezolaanse migranten en vluchtelingen verreweg verblijven in Colombia (1,2 miljoen), gevolgd door Peru (630 duizend), Amerika (410 duizend), Chili (320 duizend), Ecuador (250 duizend) en Argentinië (140 duizend). Bij de cijfers plaatst het onderzoek wel een kanttekening: "Vluchtelingen en migranten die niet op Facebook zitten kunnen niet direct vastgelegd worden door deze methodes en werkelijke cijfers zijn naar alle waarschijnlijkheid hoger."

Alternatief en traditioneel combineren

De onderzoekers zien in dat alleen kijken naar aantallen via Facebookadvertenties niet betrouwbaar genoeg is en dat deze gegevens altijd gecombineerd dienen te worden met traditionele meetmethoden. Eén van de belangrijkste redenen waarom het kijken naar Facebookgebruikers alleen niet genoeg is, heeft te maken met het feit dat niet iedereen Facebook heeft of hier niet altijd toegang toe heeft. Vooral vluchtelingen kunnen in situaties verkeren waarin toegang tot het internet onmogelijk is. "Bij het volgen van digitale sporen om de humanitaire crisis te volgen, bestaat het risico dat getroffenen, en mogelijk ook de meest achtergestelde mensen, worden uitgesloten die geen toegang hebben tot digitale technologie en daardoor niet op de teller verschijnen", maakt het onderzoek duidelijk. Toch kunnen volgens hen Facebookschattingen een nuttig hulpmiddel vormen om te ontdekken waar de dichtheid van migranten hoger is. Helemaal in combinatie met traditionele meetmethoden zouden de gegevens volgens het onderzoek kunnen leiden tot een nauwkeuriger beeld en gepastere humanitaire zorg.

Negen illegalen opgepakt achter raffinaderij

ORANJESTAD — Bij het schiereiland tegenover Citgo Aruba zijn gisteren negen Venezolaanse illegalen opgepakt. De centrale politiepost kreeg van woensdag op donderdagnacht een melding dat in die buurt ongedocumenteerden waren gesignaleerd. Autoriteiten als de kustwacht en de helikopter gingen erop af, maar in het donker werden ze niet gevonden. Bij daglicht ging de helikopter wederom op zoek, toen met meer succes. De metal shark werd ingezet om de negen illegalen aan te houden op het schiereiland, waarna zij voor verder onderzoek werden afgevoerd naar het kustwachtsteunpunt. De ongedocumenteerden zijn vervolgens overgedragen aan Guarda Nos Costa.

OM: WhatsApp-fraudeurs verdienen ruim ton

MAASTRICHT — Een 22-jarige man uit Den Haag en een 19-jarige vrouw uit Voorburg worden ervan verdacht zeker honderd mensen door het hele land te hebben opgelicht via WhatsApp.

Ze hebben daarmee meer dan een ton buitgemaakt, denkt het Openbaar Ministerie in Limburg. De man

werd 16 april aangehouden en blijft de komende maand in voorarrest. De vrouw werd dinsdag opgepakt, maar is nu vrijgelaten. Ze blijft wel verdachte.

De Hagenaar zou WhatsAppaccounts hebben gehackt en overgenomen van personen. Dat gebeurde als ze hadden gereageerd op een berichtje dat 'per ongeluk' was gestuurd en waarin om een

code werd gevraagd. Met die code kon de verdachte het account overnemen, stelt het OM. De vrouw zou deze handelwijze hebben gefaciliteerd. Uit naam van zo'n gehackte persoon stuurde de verdachte berichtjes aan bekenden van deze persoon met het dringende verzoek om geld over te maken vanwege een nood-situatie. De slachtoffers dachten geld aan de hun bekende

persoon over te maken, maar het geld werd doorgesluisd naar verschillende andere rekeningen. Het OM in Limburg pakte het onderzoek op na een eerste melding van een slachtoffer daar. De politie waarschuwt nooit codes te sturen en bij een verzoek om geld altijd te bellen met de afzender en het niet af te doen met een berichtje terug.

Cholera uitgebroken in Noord-Mozambique

JOHANNESBURG — In het noorden van Mozambique is cholera uitgebroken, een week nadat de cycloon Kenneth over het gebied is getrokken. Gezondheidsfunctionarissen hebben dat vastgesteld.

De cycloon trok vorige week donderdag met woestende kracht over de provincie Cabo Delgado. Met windsnelheden van 280 kilometer per uur werden complete dorpen van de kaart geveegd.

Zeker 41 mensen verloren het leven. Het gebied werd getroffen door overstromingen en hevige regenval.

Het gebied werd getroffen door overstromingen en hevige regenval.

Foto: AFP

Kidneys 297
Be aware, stay healthy!

DAIKIN P-SERIES INVERTERS		ACC		DAIKIN PARTNER Unitary		INVERTER 220 VOLTS SEER 19 GOLDEN	
BTU	9.000	AWG	1.149,-	CASH & CARRY	AWG	899,-	
	12.000	AWG	1.200,-		AWG	999,-	
	18.000	AWG	1.699,-		AWG	1.350,-	
	24.000	AWG	2.099,-		AWG	1.750,-	
	36.000	AWG	3.400,-		AWG	3.199,-	

3 YEARS WARRANTY ON COMPRESSOR CASH & CARRY / 5 YEARS INSTALLED

100% PARTS, TECHNICAL & WARRANTY SUPPORT!

INSITU MODINE ANTI-CORROSION COATING TREATMENT STARTS @ AWG 200,-

THE
CINEMA
RENAISSANCE MARKETPLACE

Movie poster for 'Long Shot' featuring Luke Wilson and Lizzy Caplan. Text includes: "ONE OF THE MOST DELOVED CROWD-PLEASERS OF THE YEAR", "UNDENIABLY FUNNY", "BY THE DIRECTOR OF 'THE FORTY-ONE YEAR OLD GROOM'", "A FILM BY JOHN DAHL", "LONG SHOT", "MAY 3", "ROSEN + THEATRON".

Movie poster for 'The Intruder' featuring Michael C. Hall and Michael E. Hall. Text includes: "MICHAEL C. HALL", "MICHAEL E. HALL", "THE INTRUDER", "DON'T LET HIM IN", "MAY".

Movie poster for 'UglyDolls' featuring the main cast. Text includes: "A CLASSIC DOLL STORY", "UGLYDOLLS", "THE MOVIE MUSICAL EVENT OF THE YEAR", "COMING SOON".

Movie poster for 'Avengers: Endgame' featuring the main cast. Text includes: "MARVEL STUDIOS", "AVENGERS", "ENDGAME".

VALID MAY 3, 2019

Schedule is subject to change

Please visit us at www.thecinema.aw for more information

AVENGERS END GAME 3:15 – 4:45 – 5:45 – 8:30 – 9:30	PG13	SP SUB
AVENGERS END GAME 10:30 – 10:45* – 12:05*	PG13	SP SUB
3D AVENGERS END GAME 7:00	PG13	SP SUB
THE INTRUDER 7:30	PG13	SP SUB
LONG SHOT 4:45	R	SP SUB
UGLY DOLLS 3:30	PG	SP SUB

THE CINEMA PREMIUM - VIP

VIP AVENGERS END GAME 4:15 – 5:15 – 8:00	PG13	SP SUB
VIP AVENGERS END GAME 9:00	PG13	SP SUB
VIP AVENGERS END GAME 11:45*	PG13	SP SUB

AFL 8.50 MOVIES, EVERY WEDNESDAY AT THE CINEMA

Island Asia Store
2 Story Shopping

**Container Nobo a Yega
cu Hopi Mercancia Nobo.**

Pasa bishita nos na:
Avenida Milio Croes 122 (tegenover Pricemart)
Opening hours:
Mon-Sat 9 am - 7 pm (nonstop)
Sun: 10 am - 2 pm
Tel: 583-8888

TE HUUR
Appartement voor 2 personen
 Exclusief WEB/ ELMAR
 2 Kamers/ keuken/ Badkamer
 Adres: **Papilon 63-D St. Cruz**
Contact: +297-5678405

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion
Aruba Limpi

 583-8383

Te huur in Oranjestad

Beatrixstraat #5

Op loopafstand van zee, strand en uitgaansgelegenheden.
Woonoppervlak 160 m² / goed geïsoleerd. Ruime woonkamer en grote porch, 2 slaapkamers en gasten verblijf. Badkamers voorzien van warm water
Rolluiken, alarm installatie en drip-systeem voor planten.
Telefoonnummer: **+297 5938490**

 Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.,
uitgever van de Nederlandstalige krant Amigoe op Aruba,
ta buska entrante 17 di juni 2019:

**Part time Partidor di Corant (m/f)
(freelance)**

Ruta ta Noord (Malmok, Tierra del Sol etc.)

Partidor mester tin auto propio, cu tur documentonan y rijbewijs valido.
Aplica personalmente cu tur documento di auto y rijbewijs for di dialuna
te cu diabierna na oficina di Amigoe di Aruba durante oranan di oficina
entre 8 a.m. – 4 p.m.

Partidor mester ta disponibel pa 2 p.m. tur dia for di dialuna pa diasabra,
ja cu Amigoe di Aruba ta un corant cu ta wordo parti atardi.

Directie Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16-2
Aruba

BE CREATIVE WITH AMIGOE

CONTEST STEPS

LIKE
AMIGOE ARUBA
FACEBOOK PAGE.

TAKE A SELFIE

USING ANY OF THE
AMIGOE ARUBA PRODUCTS.

AND SHARE

YOUR PICTURE.
TAG AMIGOE ARUBA
AND USE
#AMIGOEBECREATIVE.
1 LIKE = 1 VOTE.

PICTURES WITH THE MOST VOTES WILL BE PUBLISHED IN THE AMIGOE NEWSPAPER EVERY WEEK.
PARTICIPATE TO WIN AWG 50 WEEKLY UNTIL THE END OF NOVEMBER 2019.

WEEKLY WINNERS WILL PARTICIPATE TO WIN 5 LUCRATIVE PRIZES
AT THE END OF THE CAMPAIGN
AND WILL BE ANNOUNCED ON

DEC 18 2019

GOOD LUCK!

1ST PRIZE: RETOUR TRIP FOR TWO (2) TO CURACAO, INCLUDING AN ALL-INCLUSIVE WEEKEND STAY AT THE NEWLY RENOVATED RENAISSANCE CURACAO RESORT AND CASINO PLUS US\$ 50 FREE PLAY CASINO CREDIT

2ND PRIZE: ASUS TRANSFORMER BOOK FROM SETAR ARUBA N.V.

3RD PRIZE: A WEEKEND STAY FOR TWO (2) AT THE MILL RESORT

4TH AND 5TH PRIZES: FREE SUBSCRIPTIONS AMIGOE ARUBA PLUS GIFTS

DVG: ‘Kans lokale besmetting klein’

Freewinds-bezoekers met mazelensymptomen moeten zich melden

ORANJESTAD — Iedereen die afgelopen Koningsdag het concert van Edjean Semeleer heeft bezocht op het schip de Freewinds, en nu symptomen heeft van mazelen, moet direct telefonisch contact opnemen met de huisarts of Dienst Besmettelijke Ziekten. Afgeraden wordt om naar de Eerste Hulp te gaan, omdat hierdoor andere mensen besmet kunnen worden.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Gisteren schreef deze krant dat de zeer besmettelijke ziekte de mazelen, lokaal ook wel bekend als *sarampi*, op 22 april is uitgebroken op het het Scientology-schip Freewinds. Het schip lag van 24 tot en met 27 april voor anker op Aruba en op Koningsdag vierde Edjean Semeleer hierop zijn jubileumconcert waar ook de lokale bevolking voor werd uitgenodigd. Op 30 oktober, toen het schip op St. Lucia aankwam, werd het volledig in quarantaine geplaatst, ter bescherming van de lokale volksgezondheid.

Kleine kans

Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) meldde gisteren aan de *Amigoe* dat Aruba niet op de hoogte was dat, voordat het schip Aruba aandeed, er een opvarende was die de mazelen had. Of de Freewinds dat uiteindelijk bij aankomst wel bekend heeft gemaakt, is bij deze krant onbekend. Op die vraag, net zoals of er hiervoor een meldplicht bestaat, gaf de minister voor het sluiten

van deze krant geen antwoord. Gisteren meldde hij wel dat ‘de kans klein’ is dat iemand van Aruba tijdens het concert besmet is geraakt met de mazelen. Dit omdat de persoon in kwestie volgens de regels direct in quarantaine zou zijn geplaatst.

In quarantaine

Directie Volksgezondheid (DVG) stuurde gisteren aan het einde van de middag een persbericht. Daarin stelt de dienst dat de boot volledig in quarantaine is gezet tot en met 21 mei. “Geen enkele passagier mag de boot af bij geen enkele haven, tot de voornoemde datum”, aldus de dienst. Bij de Amigoe is tevens onbekend of er op Aruba passagiers het schip hebben verlaten. DVG was vanochtend niet bereikbaar voor reactie.

Ook DVG stelt in haar persbericht dat de kans klein is dat er een lokale besmet is geraakt met de mazelen. Ondanks dat stelt zij wel dat iedereen die het concert op Koningsdag heeft bezocht en nu symptomen heeft als uitslag, koorts, hoesten, pijnlijke rode en waterige ogen, direct telefo-

Foto: Roger Wolstadt (Flitche)

Freewinds aan de haven van Aruba.

nisch contact moet opnemen met de huisarts of Dienst Besmettelijke Ziekten. Dit kan via de telefoonnummers 5224-224/236/237.

Incubatietijd

De incubatietijd van de mazelen ligt tussen de 7 á 14 dagen, stelt het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid (RIVM). De ziekte begint vaak plotseling met koorts of niet lekker voelen, verkouden of hoesten, ontstoken ogen en kleine witte vlekjes in de mond. Daarna

verschijnen er vlekjes op de huid die zich verspreiden over het lichaam. Deze voelen ruw aan. Mensen

kunnen elkaar volgens het RIVM besmetten vier dagen voordat de vlekjes beginnen tot en met vier dagen nadat

de vlekjes zijn verschenen. Wie de ziekte eenmaal heeft gehad, kan dit vervolgens niet meer opnieuw krijgen.

‘Nederland verleent wel bijstand aan Aruba en Curaçao’

WILLEMSTAD — De Nederlandse minister van Justitie Ferd Grapperhaus stelt dat Nederland wel degelijk bijstand verleent aan Aruba en Curaçao, daar waar het gaat om de opvang en screening van Venezolaanse vluchtelingen. “En we blijven de situatie monitoren om te kunnen beoordelen of meer bijstand nodig is”, stelde hij na een bezoek aan Curaçao met ‘zijn’ staatssecretaris Mark Harbers.

Grapperhaus en Harbers gingen kijken in de barakken waar de ‘ongedocumenteerden’ worden opgevangen en spraken met verschillende partijen, zoals de collega-ministers van Justitie van Aruba en Curaçao, de lokale politie, de douane en de kustwacht. “Op de bootjes waarmee de vluchtelingen

naar de eilanden komen, worden tevens vaak wapens en drugs vervoerd; dat creëert een extra probleem”, aldus Grapperhaus. “We hebben in het verlengde van de opvang van Venezolaanse vluchtelingen ook gesproken over het terugdringen van de zware criminaliteit. Informatiedeling is daar-

bij van het grootste belang.” Over de opvang van vluchtelingen stelde ook Grapperhaus dat het ‘in beginsel een zaak is van de eilanden zelf’, Aruba, Curaçao, en St. Maarten dus, maar dat Nederland wel bijstand levert. “Dan moet je vooral denken aan technische bijstand en informatie”, stelde hij. “Daar kunnen we bij helpen en daar blijven we bij helpen. Als de situatie verder escaleert en er zou een grotere toestroom van vluchtelingen komen, dan moeten de eilanden daar wel op voorbereid zijn. Daar houden we dus terdege rekening mee.”

Volgens Defensie:

‘Geen acuut brandgevaar defensiekazernes Aruba en Curaçao’

ORANJESTAD — Uit een inventarisatie van de staat van onderhoud van al het vastgoed van Defensie blijkt dat ook de 29 panden in Aruba en Curaçao niet voldoen aan de nieuwe brandveiligheidseisen waar voor 31 december 2018 aan voldaan had moeten worden. Volgens defensiewoordvoerder Canan Babayigit is er echter geen sprake van onveilige situaties hier.

In een brief die de Staatssecretaris van Defensie Barbara Visser (VVD) onlangs aan de Tweede Kamer stuurde, blijkt dat Defensie aan de slag moet om achterstallig onderhoud te plegen aan 295 defensiegebouwen. In totaal is er ruim 100 miljoen gulden nodig voor het achterstallige onderhoud, blijkt uit de inventarisatie. Over de brandveiligheid meldt de staatssecretaris in de brief dat ‘de risico’s zijn beperkt tot een aanvaardbaar niveau door het installeren van brandmeldinstallaties en het aanstellen van extra bedrijfs-hulpverleners. Wordvoerder Thomas van der Berg van het ministerie van Defensie verklaart aan *Amigoe* dat de inventarisatie klaar is maar dat er nog gewacht wordt op de analyse van het Caribisch gebied. “De conclusie is dat er geen onveilige situaties zijn met betrekking tot brandveiligheid”, reageert hij op in andere media verschenen berichten dat de 29 defensiegebouwen in Aruba en Curaçao niet voldoen

Foto: Nadine Sitas

aan brandveiligheidseisen. Er gaat gewerkt worden met een prioriteitenlijst om alle zaken aan te pakken, maar Aruba en Curaçao zijn pas als laatste aan de beurt. Bij de inventarisatie van de legeringsgebouwen is gekeken of er acuut onveilige situaties zijn, legt hij uit. Dat bleek het geval te zijn op een complex in Den Helder en dat is toen direct gesloten of dusdanig aangepast dat mensen geen gevaar liepen. Ook zijn er onveilige situaties aangepast door bijvoorbeeld brandwachten in te stellen.

Achterstallig onderhoud Van der Berg legt uit dat er ruim twintig jaar bezuinigd is op Defensie en dat veel onderhoud vooruitgeschoven of

zo minimaal mogelijk uitgevoerd. “Dat kan je natuurlijk een paar keer doen, maar net zoals bij je huis ga je dat na een paar keer echt wel merken. Dat is hier ook het geval, dat een aantal zaken er niet al te florissant meer uitzien. Dat hebben we ook meegenomen in de inspectie en daar zijn inderdaad een aantal dingen waarvan we zeggen die moeten gaan aanpakken.”

Rijksvastgoedbedrijf

Babayigit bevestigt aan de krant dat de inspectie in maart is langs geweest. “Er zijn geen onveilige situaties meer”, stelt ze. “Wat ik kan aangeven is dat wij weten dat een aantal locaties zijn waar de brandmeldinstallaties niet goed zijn en dat

wordt aangepakt voor 2021, waar alles moet zijn opgelost.” Ze legt uit dat alle vastgoed van Defensie wordt beheerd door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). “Zij dragen zorg voor het onderhoud. Wij hebben hier te horen gekregen na de inspectie dat er een aantal punten zijn waar we niet voldoende op hebben gescand, maar die niet zo onvoldoende zijn dat het onveilig is. Er zijn geen onveilige situaties. En wij gaan samen met Rijksvastgoed zorgen voor dat alles opgelost wordt, maar Rijksvastgoed heeft de lead hierin. We mogen zelf niets aan onze eigen gebouwen veranderen. Daarvoor hebben we altijd toestemming nodig vanuit het Rijksvastgoedbedrijf.”

CDA vraagt naar visa voor Venezuela

DEN HAAG — CDA-Tweede Kamerlid Chris van Dam is benieuwd naar een mogelijke visumplicht voor Venezolaanse migranten die zich op Aruba willen vestigen. Daarnaast vraagt hij opheldering over de uitgifte van visa voor inwoners van de Dominicaanse Republiek.

Van Dam verwijst naar het bericht ‘Venezuela belangrijk thema op Koninkrijks-overleg’ uit de *Amigoe* di Aruba van 30 april. In het artikel wordt melding gemaakt van de Arubaanse wens om een visumplicht in te voeren voor Venezolanen en op korte een elektronische toegangsregeling. De CDA’er vraagt of de Rijksministerraad of eventueel de Nederlandse regering al

een standpunt hebben ingenomen hierover. “In hoeverre is hiervoor noodzakelijk dat er binnen de afzonderlijke landen van het Koninkrijk – met name op Curaçao – op een zelfde wijze over dit thema gedacht wordt”, aldus Van Dam.

Over de visa voor inwoners van de Dominicaanse Republiek verwijst Van Dam naar berichtgeving

van 24ora.com. De nieuws-site meldde vorige maand dat inwoners onder valse voorwendselen een visum krijgen voor Aruba. “Klopt het dat in het bijzonder door sporters, softbalspelers, misbruik is gemaakt van door de Nederlandse ambassade in Santo Domingo afgegeven visa voor Aruba. Is er sprake van een substantiële toename van het aantal Dominicanen dat langer op Aruba blijft dat de toegestane periode”, vraagt Van Dam. Tot slot wil hij weten of een visum voor Aruba ook meteen toegang geeft tot andere landen in het Koninkrijk.

Ahata:

‘Nieuwe economische beleid misleidend over hotelpersoneel’

ORANJESTAD — Aruba Hotel & Tourism Association (Ahata) is het niet eens met dat het onlangs gelanceerde nieuwe economische beleid 2019-2022 hotelwerknemers als ‘kwetsbaar’ beschouwt. Slechts een klein percentage verdient het minimumloon en een grote hoeveelheid verdient erg goed aan fooien.

Ahata wijst op de stelling dat volgens de volkstelling van 2010 een hoog percentage van werknemers in de hotel- en restaurantsector een minimumloon inkomen ontvangt en dus als ‘kwetsbaar’ moet worden beschouwd.

Maar volgens een eigen mankrachtonderzoek onder haar 22 hotel- en timeshare-leden, die in totaal 7.560 werknemers in dienst hebben, verdient slechts drie procent van die werknemers een minimumloon. Bovendien ontvangt een overgrote meerderheid van de werknemers in onder meer *Housekeeping*, de

bars en restaurants en in andere afdelingen die veel direct contact met toeristen hebben en die minder dan 2000 florin aan salaris per maand verdienen een aanzienlijke hoeveelheid fooi waar geen belasting over wordt betaald. Daarom is hun totale inkomen ook een stuk hoger dan wat wordt aangemeld bij de belastingdienst, aldus Ahata.

Misleidend

“In de loop der jaren hebben we verschillende misleidende verklaringen gehoord met betrekking tot de lonen in de toerismesector. Wij beschouwen dit als een groot nadeel voor de toerisme-industrie en de lokale economie, omdat het de lo-

kale bevolking ervan kan weerhouden om banen te zoeken binnen de economische pilaar van ons eiland. Bedrijven binnen de sector melden al grote uitdagingen bij het vinden van gekwalificeerde kandidaten voor de verschillende beschikbare functies en Ahata dringt er bij lokale leiders op aan om rekening te houden met de volledige context van data voordat onjuiste informatie wordt verspreid”, aldus een persbericht van de belangenorganisatie van hotels. Verder merkt Ahata onder meer op blij te zijn dat het nieuwe economische beleid zelf aangeeft dat de wetgeving rond de arbeidsmarkt flexibeler moet worden, iets wat het Internationaal Monetair Fonds (IMF) ook in haar meest recente rapportage over Aruba aangaf.

Tentoonstelling ‘South-Korea: Unification of States’

Aruba in de schijnwerpers in Zuid-Korea

Caribbean Kingston family tree, oil on canvas 2019.

SEOEL/ORANJESTAD — Het is voor Aruba een primeur om als eerste eiland in het Caribisch gebied in de schijnwerpers te staan in Zuid-Korea. Dat vertelt kunstenaar Nelson González aan *Amigoe*. Hij opent namelijk morgen een tentoonstelling van hedendaagse kunst in Seoel in samenwerking met het *Youngeun Museum for Contemporary Art*.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

De tentoonstelling ‘South-Korea: Unification of States’ opent morgen 4 mei en is tot zaterdag 19 mei te zien in het Koreaanse museum voor hedendaagse kunst. Uit navraag blijkt dat González de eerste kunstenaar uit Aruba en het Caribisch gebied is die de kans heeft gekregen om in Seoel zijn werk tentoon te stellen. Hij vertelt aan de *Amigoe* dat het voor hem een openbaring was om in Zuid-Korea onderzoek te doen. Zijn nieuwste tentoonstelling is onderdeel van zijn onderzoek-en kunstproject ‘Entre dos aguas’. Hierbij vertaalt hij het vreemdelingenbeleid en de naturalisatie van immigranten in de Nederlandse maatschappij, ofwel de inburgering, in zijn kunstwerken.

Blik op cultuur

De kunstenaar probeert in elk land waar hij komt, zich te voelen als een inwoner van dat land. Hij tracht zich de cultuur en de gewoonten eigen te maken om zo een stuk van een ander land in zijn werk te kunnen verwerken. In Seoel was dit ook niet anders, door zijn ervaring met de cultuur heeft hij diverse nieuwe werken binnen een korte tijd geproduceerd. Hij heeft onder andere diverse video-installaties, schilderijen en

kunstwerken gemaakt aan de hand van de ervaringen van de afgelopen weken, van eetgewoonten tot sociale omgangsrituelen.

Uitdaging

Een van de grootste uitdagingen was de taalbarrière, legt hij uit. “Aan het begin had ik meer dan 24 uur lang geen contact met mensen en dat voelde heel bizar”, zegt hij. Naarmate hij langer verbleef ging hij op zoek naar de gewoonten en gebruiken van de Koreaanse maatschappij. Morgen is de opening van zijn tentoonstelling in een van de grootste musea voor hedendaagse kunst in Zuid-Korea. “Ik kwam hier met een bepaald beeld van

Zuid-Korea maar als je echt bent is het heel anders dan je verwacht en kom je dingen tegen waar je geen rekening mee houdt. Dat heb ik allemaal in mijn werk kunnen integreren”, aldus González.

Entre dos aguas

Als onderdeel van zijn kunstproject ‘Entre dos aguas’ (tussen twee wateren) maakte hij verkenningstreks naar zijn door kennisuitwisseling alledaagse aspecten en traditionele vormen integreert in zijn kunst. Op deze manier wil hij de lokale Nederlandse ervaring wereldwijd uitbreiden en omzetten in menselijke integratie door middel van kunst, zo

legt hij uit. Het kunst- en onderzoeksproject heeft als uitgangspunt het verenigen van drie continenten met artistieke voorstellingen. Het is gestructureerd als een verkenningstreks van onderzoek naar en productie van nieuwe werken op deze drie continenten. De kunstenaar begon zijn reis afgelopen november en heeft Caracas, Willemstad, Miami en Santo Domingo aangedaan. In Seoel zit de kunstenaar in de voorfase van productie en als afsluiter doet hij Amsterdam aan.

Waardevol

“Het is een waardevolle gelegenheid om de processen

die ik al reeds heb onderzocht met de Koreaanse gemeenschap te delen.

Het is namelijk niet gemakkelijk voor kunstenaars uit het Caribisch gebied, laat staan uit Aruba, om te communiceren met

een Aziatisch publiek. Het idee achter de kunst is om afstanden en grenzen te minimaliseren en de Nederlandse cultuur te laten zien vanuit het perspectief van culturele integratie en etnische diversiteit”, aldus de kunstenaar.

영은창작스튜디오 11기 입주작가 개인전

넬슨 곤잘레스 Nelson González

Unification of states

2019. 5. 4 - 5. 19

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
MaryJoan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Steun ons
werk
met
uw
gift.

THE RITZ-CARLTON
ARUBA

**MOTHER'S DAY
BRUNCH SOIREE**

Cherish mom with an elegant Mother's Day Brunch celebration hosted in BLT Steak surrounded by family and friends at The Ritz-Carlton, Aruba.

Adult \$69 / Children (5-12 yr) \$35

**10:00 AM – 2:30PM
SUNDAY, MAY 12TH**

UNLIMITED MIMOSAS

For reservations please call +297.527.2699 or +297.527.2218

L.G. SMITH BOULEVARD #107 PALM BEACH, ARUBA | +297.527.2222

PRICES IN US DOLLARS. BBO SALES TAX (6%) NOT INCLUDED.
To accommodate special dietary needs, please advise your server prior to ordering.

©2019 The Ritz-Carlton, Hotel Company L.L.C.

Kleur jij graag en wil je kans maken op een splinternieuwe schootlas gevuld met goodies voor het nieuwe schooljaar? Doe dan mee met de kleurplaat actie van Amigoe!

KLEUR WEDSTRIJD

Hoe?
Lever je kleurenplaat vóór **1 augustus 2019**

Waar?
op het kantoor aan de Bilderdijkstraat 16

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
Winnaars worden bekend gemaakt op **5 augustus 2019**

Lees de Amigoe elke dag, er worden verschillende kleurplaatjes geplaatst. De leukste kleurplaten worden ook in de krant gepubliceerd, wellicht ook die van jou!

AMIGOE

Toespraken en kransleggingen tijdens Dodenherdenking

ORANJESTAD — De nationale Dodenherdenking vindt aanstaande zaterdag 4 mei plaats op het plein van de Adriaan Lacle Boulevard. Deze weg wordt om die reden vanaf half zes tot en met half zeven 's avonds afgesloten.

Dat maakt Camarada Aruba, de vereniging die staat voor oud militairen en defensiemedewerkers, bekend. Tijdens de Dodenherdenking wordt er stilgestaan bij de slachtoffers die zijn gevallen tijdens de Tweede Wereldoorlog maar ook zij die overleden zijn tijdens andere militaire conflicten en vredesoperaties. In Nederland hangt op die dag de vlag halfstok en wordt er om acht uur 's avonds twee minuten stilte gehouden.

Hier wordt de twee minuten stilte niet nationaal gehouden, maar vindt er ook jaarlijks een ceremoniële herdenking plaats. "Op Aruba bestaat de herdenking uit

een gebed door een militaire geestelijke, kranslegging door de Gouverneur, een toespraak door de Minister-president, kranslegging namens nabestaanden en oudgedien-

den, namens de Staten, namens de Raad van Ministers, namens de Vertegenwoordiging van Nederland te Oranjestad, namens bemanning en personeel van de

Marinierskazerne Savaneta en namens de jongeren van Aruba", maakt vereniging Camarada bekend. Iedereen wordt uitgenodigd om de herdenking bij te wonen.

Jongeren leren programmeren tijdens coding camp

ORANJESTAD — Jongeren tussen de 11 en 18 jaar konden tijdens de paasvakantie leren programmeren tijdens een 'Coding Camp' die werd georganiseerd door YMCA, CIBC First Caribbean International Bank samen met Gamma IT Solutions. De jongeren maakten onder meer kennis met programmeertalen C++, HTML en JavaScript. Ook leerden ze over hoe informatietechnologie wordt toegepast in de film- en animatiewereld. Medewerkers van Gamma IT-Solutions verzorgden de lessen. Aan het einde van de week ontvingen alle deelnemers een certificaat.

Maak zelf een cadeau voor Moederdag

ORANJESTAD — Wie zelf een speciaal cadeau wil maken voor Moederdag kan op zaterdag 11 mei terecht bij Cosecha in San Nicolas. Daar wordt tussen tien uur 's ochtends en twaalf uur 's middags een workshop gegeven door Harm Mulder en

Essaywedstrijd over kerk en slavernij

DEN HAAG — Het Nationaal Instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (NiNsee) organiseert een essaywedstrijd over de rol van de kerk in het Nederlands slavernijverleden en de mogelijke rol van de kerk bij de verwerking hiervan. Inwoners uit het Caribisch deel van het Koninkrijk en uit Suriname zijn uitdrukkelijk ook uitgenodigd om deel te nemen.

"300 jaar trans-Atlantische slavernijverleden werkt door in de belevingswereld van alle betrokkenen", meldt het NiNsee. "Die erfenis is van invloed op de manier waarop zwart en wit zichzelf en elkaar zien als onderdeel van de Nederlandse maatschappij. De kerken spelen in de

ze culturele erfenis een rol. Vandaar dat enkele kerken met NiNsee nagaan op welke manier het gemeenschappelijke slavernijverleden positief kan worden verwerkt." De meewerkende kerken zijn de Evangelisch-Lutherse gemeente Amsterdam en de Evangelische Broeder-

gemeente Amsterdam-Stad en Flevoland. Ook de Werkgroep Caraïbische Letteren is betrokken bij het project. Voor de drie beste essays zijn er prijzen van 2500, 1500 en 1000 euro. De essays kunnen tot uiterlijk 15 september worden gemaild aan de jury, waarna de uitslag op 23 november bekend wordt gemaakt tijdens een symposium over het onderwerp in Amsterdam. Meer informatie over het thema, contactgegevens en andere voorwaarden staan op www.ninsee.nl

Boekpresentatie en signeersessie met Rory Arends

ORANJESTAD — Rory Arends, de schrijver van het boek 'Turismo y Aruba - Ayera, awe, mayan?!?' (Toerisme en Aruba, gisteren, vandaag en morgen?!?), geeft zaterdag 4 mei een presentatie over zijn boek bij boekenwinkel Bruna.

Daarnaast houdt hij ook een signeersessie. Dat maakt Bruna bekend die aangeeft dat Onderwijs-minister Rudy Lampe ook bij de gelegenheid aanwezig zal zijn. Iedereen die geïnteresseerd is in het boek, een handtekening en een foto met Arends, wordt zaterdag van 10 uur

's ochtends tot en met 12 uur 's middags uitgenodigd. Ook diegenen die zijn boek

al hebben gekocht, zijn vrij om langs te komen en hun exemplaar te laten signeren.

'Geschillenregeling zorgt juist voor een stok achter de deur'

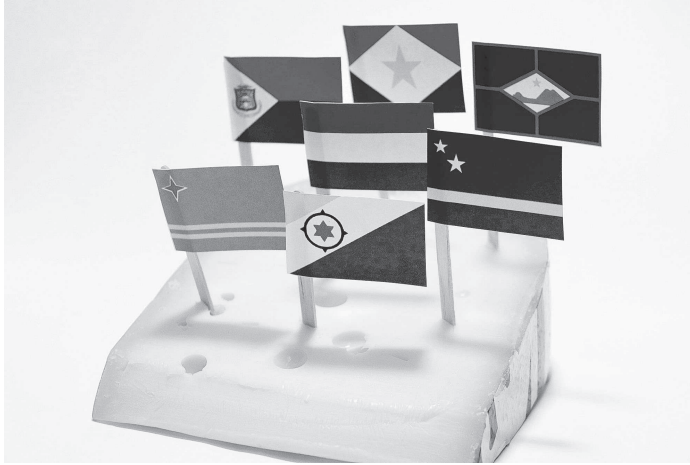
WILLEMSTAD — Een delegatie van parlementsleden van St. Maarten, Curaçao en Aruba is deze maand afgereisd naar Den Haag om te praten over de geschillenregeling. Al jaren is hier onenigheid over tussen Nederland en de landen binnen het Koninkrijk. Wat houdt de geschillenregeling eigenlijk in en waarom komen de eilanden en Nederland er niet uit?

Al 60 jaar wordt er gesproken over een geschillenregeling en in 2010 kwam er echt schot in de zaak na de staatkundige vernieuwingen waarbij Curaçao en St. Maarten autonome landen werden en Bonaire, Saba en St. Eustatius bijzondere gemeenten van Nederland. Maar acht jaar later blijft de geschillenregeling een heet hangijzer. Dat schrijft Leoni Leidel-Schenk voor het Caribisch Netwerk.

Stok achter de deur
"Ik heb de rule of law van Nederlanders geleerd", zegt het Curaçaose parlements-lid Giselle Mc William. Ze was één van de delegatieleden die onlangs in Den Haag was. "Waarom zijn we zo bang om de geschillenregeling te bewerkstelligen en onze relatie te verbeteren? Als er geschillenregeling is, dan zal iedereen zijn best gaan doen om niet in een geschil te komen. Het is juist een stok achter de deur." In mei 2015 leek het eindelijk zover: op de tweede dag van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko) waren de vier landen het eens geworden over een geschillenregeling. Er zou een onafhankelijk orgaan komen, dat bindende uitspraken gaat doen over de juridische interpretatie van het

Statuut. Er moest nog beslist worden of een bestaand Hoog College van Staat zijn, of een nieuw op te richten Hof. Maar dat besluit kwam er tot nu toe niet. Oud-minister van Koninkrijksrelaties Ronald Plasterk nam het heft in eigen handen, en diende in januari 2017 op eigen houtje een eigen voorstel in. Tot groot ongenoegen van de Caribische eilanden. In het voorstel van Plasterk geeft de Raad van State zwaarwegend advies over een conflict tussen de landen van het Koninkrijk en is dit niet bindend. De Caribische landen van het Koninkrijk hebben liever de Hoge Raad als de instantie die de conflicten beslecht en dat dit oordeel bindend is. Anders heeft de Rijksministerraad nog steeds het laatste woord. "Bij een conflict moet de Rijksministerraad het besluit heroverwegen. In de praktijk denk ik dat als de Raad van State het besluit onrechtmatig vindt, dat daar zeer zwaar rekening mee gehouden moet worden", verzekerde Plasterk destijds.

Impasse
De Caribische eilanden gingen niet met het eenzijdige voorstel mee akkoord. Sindsdien werd er elk halfjaarlijkse Ipko over gesproken, maar werd de impasse niet

Foto's: Caribisch Netwerk

Delegatie van de eilanden.

doorbroken. Staatssecretaris Raymond Knops doet een nieuwe poging om een wetsvoorstel door de Raad van State te krijgen. Een delegatie van Aruba, Curaçao en St. Maarten is deze maand speciaal naar Den Haag afgereisd om daar nogmaals te benadrukken dat zij alleen akkoord willen gaan met het voorstel waar alle partijen in 2015 het over eens waren, onder wie Mc William. De Curaçaose parlementariëring ook tijdens het NTR-debatprogramma Kwesties in debat met Tweede Kamerleden Andre Bosman (VVVD) en Ronald van Raak (SP). Beide Nederlandse politici zeggen dat de eilanden duidelijker moeten aangeven hoe de verantwoordelijkheden verdeeld moeten worden.

"Wat vinden jullie nou wat jullie nou wel of niet kunnen doen", vroeg Van Raak.

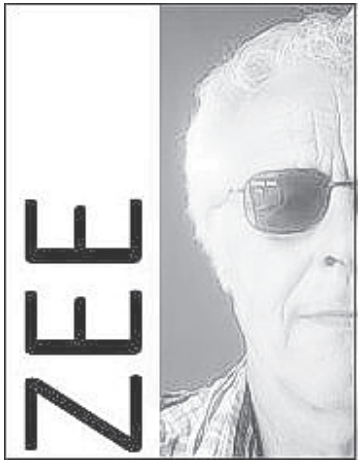
Mc William zegt dat de eilanden amendementen hier toe hebben ingediend, en deze worden samen met het wetsvoorstel van Knops op 2 juli besproken, een week na Ipko in Nederland in juni. Ze heeft er vertrouwen dat het dit jaar wel gaat lukken. "We hebben het Binnenhof bestormd en genoeg stof achtergelaten dat ze er in Den Haag over nadenken." Mc William verwijst naar de recente oproep van de Tweede Kamercommissie van Koninkrijksrelaties voor een rondetafelgesprek met deskundigen. "We moeten wel, na zoveel jaar. Het zal een historisch moment worden."

ZEE Onzinzorg

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Maandag is wasdag en de was is sinds mijn pensionering mijn afdeling. Dit keer twee extra wasmachines vol omdat er ineens een voorjaars schoonmaak gehouden moest worden. Ik kijk tevreden naar de stapeltjes schone was als mijn vrouw thuis komt van haar werk. Tot mijn schrik heeft ze een grote plastic zak textiel bij zich. Gelukkig niet nog meer vuile was, maar nieuwe uniformen voor haar werk in het ziekenhuis. Op tafel ligt een stapel schone oude uniformen. Daar mankeert nog niets aan, voor mijn gevoel heeft ze die ook nog niet zo lang. Maar er zijn dus nieuwe aangeschaft in een andere kleurstelling. Verspilling van geld, lijkt me, dat geld had beter besteed kunnen worden.

Over verspilling van geld in de zorg kwam ik onlangs een artikel in de Volkskrant tegen. Een interview met Sjoerd Repping die in Nederland moet onderzoeken hoe besparingen mogelijk zijn in de zorg. Net als Aruba heeft Nederland te maken met gestaag stijgende kosten van de volksgezondheid. De budgetten van ziekenhuizen

worden daar beperkt en Repping onderzoekt de mogelijkheden om met die beperkingen te werken. Hij komt met enkele vaststellingen waar ik met verbazing kennis van neem. Van de helft van alle behandelingen is er geen voldoende wetenschappelijk bewijs dat het zin heeft. We weten dus niet zeker of die medische handelingen effect sorteren. Nog vreemder: van vijf tot tien procent van de medische handelingen weten we zeker dat ze niets toevoegen aan het genezingsproces van de patiënt. Dokters houden zich in die gevallen bezig met onzinnige, maar kostbare behandelingen. Ik kan de cijfers en de vaststellingen helaas niet controleren, maar Repping maakt een overtuigende indruk. Hij geeft ook wel verklaringen voor deze merkwaardige situatie. Tussen wetenschap-

pelijk onderzoek en de medische praktijk zit een kloof. Als een wetenschapper een effectievere methode ontdekt voor de behandeling van een kwaal dan heeft dat niet direct invloed op de medische praktijk. Meestal duurt het zo'n vijf jaar voordat zo'n nieuwe aanpak in de medische richtlijnen wordt opgenomen. Haastige spoed is zelden goed, maar vijf jaar is wel heel lang. Ook de manier waarop ziekenhuizen werken heeft een negatieve invloed. Van tevoren wordt gebudgetteerd hoe vaak bepaalde behandelingen uitgevoerd worden. Artsen die twijfelen aan het effect van een behandeling en dus minder van die behandelingen uitvoeren, worden soms op de vingers getikt door de leiding van het ziekenhuis. Met minder zinloze behandelingen worden er niet genoeg inkomsten gerealiseerd.

Het is een vreemde situatie. Ik ben heel benieuwd naar de oplossingen waarmee Repping en zijn collega's straks komen. We kunnen vanuit Aruba rustig het werk van de commissie volgen. Ongetwijfeld zijn deze problemen hier niet anders dan in Nederland. Ondertussen kan men hier dan werken aan de andere problemen in ons ziekenhuis. Die zijn er genoeg als we de krantenberichten mogen geloven.

Euro

Winst

AMSTERDAM — De Europese beurzen wonnen vandaag in de loop van de ochtend terrein. Beleggers keken vooral uit naar het belangrijke Amerikaanse banenrapport en de ontwikkelingen op het handelsvlak tussen de VS en China. Op het Damrak moest Air France-KLM het ontgelden na tegenvallende kwartaalcijfers. De handelsupdates van Sif en Brunel vielen wel in de smaak. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,6 procent hoger op 569,91 punten. De MidKap zakte 0,2 procent tot 810,48 punten. De beurzen in Londen, Frankfurt en Parijs stegen tot 0,7 procent. Adyen sloot de rij bij de hoofdfondsen met een min van 4,3 procent. Aandeelhouders General Atlantic en Pentavest gaan voor ongeveer 750 miljoen euro aandelen in de betalingsdienstverlener verkopen. De euro noteerde op 1,1153 dollar, tegen 1,1181 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie zakte 0,6 procent in prijs tot 61,44 dollar. Brentolie werd 0,9 procent goedkoper op 70,14 dollar per vat.

Tokio

Verdeeld

TOKIO — De Aziatische aandelenbeurzen lieten vandaag een verdeeld beeld zien. Beleggers verwerkten de lagere slotstanden op Wall Street en keken uit naar het belangrijke Amerikaanse banencijfer, dat later op de dag naar buiten komt. De omzetten op de beurzen waren relatief laag, doordat de belangrijke financiële markten in Tokio en Shanghai nog altijd gesloten waren vanwege nationale feestdagen. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 0,3 procent in de plus. Het Chinese internetbedrijf Tencent, een zwaargewicht in Hongkong, zakte 0,8 procent. De Kospi in Seoul daalde 0,6 procent. Het Zuid-Koreaanse technologieconcern Samsung verloor 1 procent. De All Ordinaries in Sydney was vlak. In Shanghai, waar de beurs sinds 1 mei gesloten is, gaat de handel maandag weer van start. In verband met het aftreden van de Japanse keizer Akihito en de kroning van zijn 59-jarige zoon Naruhito werd er in Japan de hele week niet gehandeld. De markt in Tokio gaat volgende week dinsdag weer open.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger aan de handel begonnen. Wall Street verwerkt een sterk maandelijks banenrapport van het Amerikaanse ministerie van Arbeid. Ook waren er kwartaalresultaten van autoconcern Fiat Chrysler. De Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel 0,6 procent in de plus op 26.461 punten. De brede S&P 500 won ook 0,6 procent, tot 2934 punten, en technologiegraadmeter Nasdaq kreeg er eenzelfde percentage bij op 8086 punten. De werkgelegenheid in de Verenigde Staten is in april sterker toegenomen dan kenners hadden voorzien. De banencijfers zijn een belangrijke indicator voor de Federal Reserve. President Donald Trump drong al meerdere keren bij de Fed aan op een renteverlaging om de economische groei te ondersteunen. Fed-voorzitter Jerome Powell wilde daar niet aan en wees onlangs juist op de ‘zeer sterke’ banengroei. Fiat Chrysler ging in de eerste handelsminuten 5 procent omhoog. De maker van vleesvervangers Beyond Meat begon daags na zijn succesvolle beursdebuut met een koerswinst van 6 procent.

Brandstof en prijsdruk tarten Air France-KLM

PARIJS — Air France-KLM heeft een ‘uitdagend’ kwartaal afgesloten met een operationeel verlies van 303 miljoen euro. Het leeuwendeel van het tekort van de luchtvaartcombinatie kwam voor rekening van Air France, maar ook KLM schreef rode cijfers. Hogere brandstofkosten en prijsdruk door concurrentie zetten het resultaat onder druk.

Volgens topman Ben Smith wist Air France-KLM wat het te wachten stond. Daarbij wees de Canadees op de capaciteitsgroei binnen de Europese luchtvaartindustrie, die ervoor zorgde dat vliegtickets tegen een lagere prijs werden verkocht. Verder zaten ook negatieve wisselkoerseffecten de luchtvaartcombinatie dwars. Een jaar eerder leed Air France-KLM een operationeel verlies van 118 miljoen

euro. Destijds zadelden stakingen bij personeel van Air France het concern op met een extra kostenpost van 75 miljoen euro. De omzet steeg in het eerste kwartaal met 2 procent tot bijna 6 miljard euro, geholpen door capaciteitsgroei. De omzet per gevlogen kilometer per stoeltje daalde wel.

Bij Air France was sprake van een operationeel verlies van 256 miljoen euro, terwijl

voor KLM een tekort van 56 miljoen euro resteerde. Prijsvechter Transavia sloot het kwartaal af met een tekort van 71 miljoen euro, ondanks een stevige groei. Smith wist kort na zijn aanstelling de plooiën met het personeel van Air France glad te strijken. Daarvoor trok hij wel de portemonnee. De personeelskosten in het voorbije kwartaal stegen op jaarbasis met 6,4 procent. Het bedrijf maakte ook extra kosten om de capaciteitsgroei het hoofd te bieden. Al met al ging het om 1050 extra medewerkers, waaronder 450 piloten. De brandstofrekening steeg in vergelijking met een jaar eerder met 140 miljoen euro

tot 1,2 miljard euro. Eerder dacht Air France-KLM dit jaar 600 miljoen euro meer kwijt te zijn aan kerosine. Dat is nu 650 miljoen euro.

Volgens financieel directeur Frédéric Gagey moeten de resultaten van het bedrijf worden afgezet tegen de prestaties van sectorgenoten als Lufthansa, IAG en easyJet. Dat toont volgens hem aan dat Air France-KLM in staat is om te kunnen concurreren.

Het concern handhaafde zijn verwachtingen voor het hele jaar. Verder gaat Air France-KLM zijn aandeelhouders in november bijpraten over de te volgen strategie.

Beyond Meat schiet omhoog bij beursdebuut

NEW YORK — Beyond Meat heeft gisteren een spetterend beursdebuut gemaakt op Wall Street. De koers van de Amerikaanse producent van vleesvervangers op technologiebeurs Nasdaq schoot tot maar liefst 160 procent omhoog.

De uitgifteprijs van 9,63 miljoen aandelen bedroeg 25 dollar per stuk. Het aandeel opende op 46 dollar. Later werd de handel even stilgelegd vanwege de onrust. Met de beursgang haalde Beyond Meat 241 miljoen dollar op. Met de huidige koers van bijna 65 dollar per aandeel is het bedrijf meer dan 3,5 miljard dollar waard.

Het in Californië gevestigde Beyond Meat timmert al enige tijd aan de weg in Noord-Amerika, waar het vooral bekend is met zijn naar eigen zeggen nauwelijks van echt te onderscheiden vleesloze Beyond Burger. Microsoft-oprichter Bill Gates is een belangrijke investeerder in Beyond Meat.

Met de beursgang haalde Beyond Meat gisteren 241 miljoen dollar op.

Ook acteur Leonardo DiCaprio behoort tot de investeerders van de onderneming uit Los Angeles. Vleesgigant Tyson Foods had ook een belang, maar deed dat onlangs van de hand omdat het zelf met vleesvervangers komt.

Met de opbrengst van de beursgang wil Beyond Meat geld ophalen voor onderzoek en ontwikkeling en de bouw van productiefaciliteiten. Het bedrijf verkoopt zijn producten in supermarkten in de hele Verenigde Staten en

ook via restaurantketens. Overigens waarschuwt het verlieslijdende Beyond Meat voorlopig niet winstgevend te zullen zijn omdat het meer geld spendeert aan het uitbreiden van zijn marktaanwezigheid.

Buffett koopt aandelen Amazon

OMAHA — Warren Buffett heeft met zijn investeringsfonds Berkshire Hathaway voor het eerst aandelen van Amazon gekocht. Dat vertelde de beleggingsgoeroe aan CNBC.

Buffett zegt dat hij nu ‘een fan’ is van Amazon en noemt zichzelf een idioot omdat hij niet eerder in het bedrijf is gestapt. Berkshire Hathaway voegde Apple pas in 2016 aan zijn portefeuille toe. Momenteel is het belang van de techgigant 50 miljard dollar waard. Buffett was lang terughoudend met aandelen van

technologiebedrijven omdat hij ‘het verdienmodel en de markt niet goed genoeg begreep’. Een uitzondering was een belang van 10 miljard dollar dat hij in 2011 in de toenmalige computergrootmacht IBM nam. Dat pakket aandelen verkocht hij met verlies.

Amazon heeft een sterk begin van het jaar achter de rug. De webwinkelgigant verdubbelde zijn winst ruimschoots in het eerste kwartaal, vergeleken met een jaar geleden. Hoe groot het belang is dat Buffett in Amazon heeft genomen is nog niet bekend.

Winst Swiss Re zakt na crash Boeing

ZÜRICH — Swiss Re heeft in het eerste kwartaal een lagere winst in de boeken gezet. De Zwitserse herverzekeraar kampte met grote tegenvallers door de crash van de Boeing 737 MAX in Ethiopië. Ook de overstromingen in Australië en een tyfoon in de Filipijnen namen een hap uit de winst.

Swiss Re is een medeverzekeraar van Ethiopian Airlines. De verzekeraar kreeg dan ook de rekening nadat het Boeing-toestel van de vliegtuigmaatschappij in maart was neergestort. Ook is Swiss Re onderdeel

van een groep verzekeraars die eventuele productieverliezen van Boeing moet opvangen.

Het model Boeing 737 MAX mag momenteel wereldwijd niet vliegen vanwege zorgen om veiligheid. In totaal leed Swiss Re 90 miljoen dollar aan Boeing-gerelateerde verliezen in het eerste kwartaal. Daarnaast kosten de overstromingen in de Australische regio North Queensland 210 miljoen dollar. De herverzekeraar hield uiteindelijk 429 miljoen dollar over onder de streep. Dat is 6 procent minder dan een jaar geleden.

Mindere resultaten Fiat Chrysler

LONDEN — Automaker Fiat Chrysler heeft in de eerste drie maanden last gehad van moeizame marktomstandigheden. Het Italiaans-Amerikaanse bedrijf verkocht minder auto's en zette daardoor ook een mindere omzet in de boeken. Omdat de winstmarge ook daalde, ging de aangepaste nettowinst met bijna de helft omlaag.

Fiat Chrysler had het met name in Azië zwaar met een afname van de verkopen met

bijna een derde. China, de belangrijkste markt van die regio, zette daar de toon. In Europa en Noord-Amerika ging het wat beter. Verder had het luxemerken Maserati het nog altijd moeilijk. De verkopen daalden daar met een derde.

De totale omzet kwam uit op 24,5 miljard euro, tegen 25,7 miljard in de eerste drie maanden van 2018. De aangepaste nettowinst bedroeg 570 miljoen euro. Dat was een jaar eerder nog 963 miljoen euro.

‘Nieuwe regels schaden suikerbietenteelt’

DEN HAAG — Boeren hebben voor het eerst in jaren te maken met aanzienlijke schade bij de suikerbietenteelt. Voor dit jaar spreekt brancheorganisatie LTO Nederland van 15 miljoen euro aan opbrengsten die verloren gaan door aantasting van de bieten. Daarbovenop komen de kosten voor het gebruik van insecticiden en het opnieuw inzaaien van bieten.

De akkerbouwers mogen door nieuwe Europese regels het gewasbeschermingsmiddel neonicotinoïde niet meer gebruiken en daardoor hebben insecten vrij spel. Om hun oogst te redden, zetten ze steeds vaker insecticiden in die schadelijker zijn voor het milieu, zo waarschuwt

LTO. “Het stuit ons als akkerbouwers tegen de borst dat dit Europese verbod leidt tot een toename van de inzet van insecticiden in de bietenteelt. Daar is het milieu niet bij gebaat, daar zijn de bieten niet bij gebaat en daar is de bietenteler niet bij gebaat”, zo schrijven de bietentelers in een brief via hun brancheorganisatie aan minister van Landbouw Carola Schouten. Neonicotinoïden zijn verboden omdat ze schadelijk zijn voor bijen. LTO wijst er echter op dat suikerbieten geen bloeiend gewas zijn en om die reden geen bijen aantrekken. De akkerbouwers willen met de minister in gesprek over oplossingen voor het groeiseizoen volgend jaar.

Moore ziet af van kandidatuur voor Fed

WASHINGTON — Stephen Moore is niet langer kandidaat voor een bestuurszetel bij de Amerikaanse koepel van centrale banken, de Federal Reserve. Volgens een tweet van president Donald Trump heeft Moore besloten zich terug te trekken uit het benoemingsproces voor de Fed.

Er waren al langer zorgen rond Moore bij de Republikeinse partij, mede vanwege vermeende vrouwonvriendelijke opmerkingen in het

verleden. Trump had hem in maart aangewezen als kandidaat, maar hij was nog niet formeel genomineerd. Moore is een schrijver en economisch commentator.

Begin vorige week werd nog bekend dat Trump Herman Cain niet zal voordragen voor een bestuursfunctie bij de Fed. Cain had daar zelf om gevraagd. Cain zorgde voor gefronste wenkbrauwen bij veel Republikeinen om beschuldigingen van seksueel ongewenst gedrag in de jaren negentig.

‘Duitse industriële onderzoeken eigen lobby’

ESSEN — Energieurus RWE en chemieconcern BASF gaan hun lobbybeleid onder de loop nemen, om ervoor te zorgen dat die activiteiten in lijn zijn met de klimaatdoelen van Parijs.

Dat meldt de activistische beleggersgroep Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC). Volgens klimaatactivisten lobbyen de Duitse bedrijven nu nog teveel tegen afspraken die voor een vermindering van de uitstoot van broeikasgasen moeten zorgen. De twee industriebedrijven behoren tot de grootste vervuilers van Europa. Zo bezit RWE tal van kolencentrales. Chemiebedrijf BASF heeft

voor zijn fabrieken veel elektriciteit nodig, maar staat onder druk om zijn energieverbruik te verminderen.

De bedrijven gaan volgens IIGCC niet alleen hun eigen lobbywerkzaamheden kritisch tegen het licht houden, maar ook die van ondernemersorganisaties waar ze lid van zijn. RWE en BASF hebben zelf nog niet gereageerd op de bekendmaking. IIGC is lid van het grotere verband van beleggers Climate Action 100+, samen goed voor 33 biljoen dollar aan investeringen. De investeerdsgroep wist onlangs af te dwingen dat oliereuzen als Shell, BP en Equinor hun klimaatdoelstellingen aanscherpen.

‘Verizon bekijkt verkoop blogging site Tumblr’

NEW YORK — Het Amerikaanse telecomconcern Verizon Communications is op zoek naar kopers voor zijn blogging site Tumblr. Dat meldde zakenkrant The Wall Street Journal gisteren op basis van ingewijden rond de zaak.

Naar verluidt heeft Verizon de afgelopen tijd met meer-

dere partijen contact gezocht voor een mogelijke deal. Het zou niet zeker zijn dat er een transactie komt, aldus de bronnen. Verizon is bezig met een vernieuwing van zijn mediastrategie. Het bedrijf zou bij die activiteiten kampen met tegenvallende prestaties, mede door concurrentie van bijvoorbeeld Facebook.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

NEW YORK				AMSTERDAM			
		3-May				3-May	
DOW JONES	26,511.25	0.77%	AEX	568.72	0.39%		
S&P 500 INDEX	2,940.88	0.80%	ARCELMITTAL	18.82	1.05%		
NASDAQ	8,134.22	1.21%	AEGION NV	4.68	-0.59%		
AMAZON.COM INC	1,957.71	2.99%	KONINKLIJKE AHOL	21.35	0.42%		
APPLE INC	211.20	0.98%	AKZO NOBEL	75.20	0.63%		
BAIDU INC-SP ADR	167.74	0.90%	ASML HOLDING NV	185.40	0.73%		
BERKSHIRE HATH-B	219.15	1.49%	DSM (KONIN)	99.38	-0.02%		
BOEING COITHE	377.05	0.33%	HAL TRUST	136.69	0.00%		
CITIGROUP INC	70.78	0.59%	HEINEKEN NV	96.42	-0.12%		
COCA-COLA CO	48.95	1.16%	ING GROEP NV	11.24	-0.51%		
COSTCO WHOLESALE	244.47	0.73%	KPN (KONIN) NV	2.68	-0.18%		
WALT DISNEY CO	134.69	0.41%	KONINKLIJKE PHIL	37.76	0.32%		
3D SYSTEMS CORP	10.95	2.53%	RANDSTAD NV	50.50	-0.12%		
EBAY INC	38.22	1.68%	ROYAL DUTCH SCHA	28.86	0.91%		
FACEBOOK INC-A	195.31	1.44%	TOPTOM	7.80	-1.19%		
GENERAL ELECTRIC	10.34	0.88%	TOTAL SA	48.17	-0.45%		
ALPHABET INC-A	1,184.68	1.56%	UNILEVER NV-CVA	53.72	0.99%		
HP INC	20.26	1.10%	W.P. STEWART HOL	520.94	-0.23%		
HOME DEPOT INC	201.99	0.49%					
INTEL CORP	51.10	1.09%	SCOTIABANK FUNDS		2-May		
JOHNSON&JOHNSON	141.99	0.50%	MONEY MARKET	13.4062	0.01%		
MICROSOFT CORP	128.49	1.81%	US DOLLAR BOND	2.6884	-0.23%		
PROCTER & GAMBLE	106.36	0.76%	GLOBAL GROWTH	3.2114	-0.50%		
ROYAL DUTCH-ADR	64.58	1.38%	US GROWTH	16.9633	-0.28%		
STARBUCKS CORP	78.13	0.85%	CANADIAN GROWTH	2.6549	-0.79%		
TWITTER INC	40.33	0.95%	FUNDS		2-May		
WALMART INC	102.32	1.16%	BGF CONT EUR FLEX	28.69	-0.21%		
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND	18.34	0.38%	
ALERIAN MLP - AMLP	9.87	0.87%	BGF FIX INC GBL OP	14.26	0.07%		
ISH GBL HY BD - GHY	48.94	0.10%	BGF GBL ALLOCATION	56.62	-0.12%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.59	0.28%	BGF USD CORE BOND	16.66	-0.18%		
ISH SELECT DIV - DIVY	101.02	1.11%	BGF USD HI YIELD BND	33.79	0.12%		
ISH MSCI EMKT - EEM	44.25	1.26%	TEMPLETON GBL BND	25.04	-0.12%		
ISH MSCI PAC - EPP	47.15	0.88%	TEMPLETON ASIAN SM	55.35	-0.07%		
ISH RUSSELL - INV	173.34	0.93%	CURRENCIES		3-May		
ISH S&P 500 - SPY	178.87	1.01%	YEN/USD	111.2800	-0.21%		
ISH EUROPE - IEV	44.85	0.84%	EUR/USD	1.1192	-0.18%		
INVESCO QQQ TRUS	190.57	1.31%	CAN/USD	1.3423	-0.39%		
INVESCO DD COMMO	15.95	0.57%	GBP/USD	1.3140	0.83%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	38.82	0.74%	COMMODITIES		3-May		
SPDR S&P MID 400	359.43	1.01%	OIL WTI	62.40	0.95%		
SPDR S&P 600 SMA	69.76	1.40%	GOLD	1280.06	0.74%		
VANGUARD REIT - VNQ	87.46	0.61%	SILVER	14.93	2.12%		
WSDOWTR JAP H EQ-DXJ	52.23	0.73%	WHEAT	437.25	-1.52%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

VBC: Gebrek aan besluitvaardigheid en daadkracht reden crisis?

WILLEMSTAD — Is het gebrek aan consistente besluitvaardigheid, slagvaardigheid en daadkracht één van de (hoofd)redenen waarom de conjunctuurindex in 2018 volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verder is verslechterd en de Curaçaose economie niet uit de krimppositie kan geraken? Deze vraag stelt de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) in het redactioneel commentaar van haar jongste nieuwsbrief.

Welke rol vervullen handel-
lingen als evaluatie, besluit-
vorming, slagvaardigheid en
daadkracht bij het vinden
van duurzame oplossingen
voor de financieel en socia-
al-economische problemen
waarmee Curaçao momen-
teel wordt geconfronteerd?
Volgens VBC bestaat bij ve-
len de indruk dat het niet
tijdig evalueren en nemen
van (consistente) besluiten
mede hebben bijgedragen
aan de sociaal-economische
problemen van het eiland.
Dit blijkt volgens de VBC
onder meer uit het proces

van verzelfstandigen en pri-
vatiseren op Curaçao, dat
ongeveer vijftig jaar aan de
gang is. “Verzelfstandiging
is in deze periode veelvuldig
toegepast. De vraag hoe ef-
fectief dit instrument is, is
echter nauwelijks aan de
orde geweest. De ernstige
budgettaire perikelen, ge-
brek en tekortschietend
financieel beheer en vele
klachten over bureaucratie
duiden echter in de richting
dat dit vehikel niet geleid
heeft tot een doelmatige
overheid”, aldus de VBC.
“De verkoop van hotels,

luchthaven, scheepsrepara-
ties en recent de telecom-fa-
ciliteiten hebben wel geleid
tot investeringen, vernieu-
wingen en groeiperspectie-
ven waardoor de vraag rijst
of intensievere toepassing
van dit middel niet gerecht-
vaardigd is en frequenter
moet worden gehanteerd.”
Een ander voorbeeld van
halfslachtige besluitvor-
ming is aan de ene kant de
oprichting van de Fair Trade
Authority Curaçao (FTAC)
in april 2016, maar aan de
andere kan het in stand
houden van concurrentiebe-
lemmerende wet- en regel-
geving zoals de prijzenver-
ordening en de aanbodre-
guling. Met de oprichting
van de FTAC heeft de over-
heid duidelijk gekozen voor
een marktgedreven econo-
mie en de voordelen van me-
dedinging en concurrentie.
Het vaststellen van tarieven

van producten en diensten
zoals ziektekosten en WA-
motorrijtuigenverzekerin-
gen, taxi- en busvervoer, no-
tarisdiensten, brandstoffen,
kalksteen, en basislevens-
middelen worden echter
niet overgelaten aan markt-
werking en concurrentie
conform de uitgangspunten
van de Landsverordening
inzake concurrentie.
Ook het pakket met maat-
regelen van de regering
druist linea recta in tegen
de nota ‘Groeistrategie Cu-
raçao Integraal en Samen’.
In de nota die in oktober
werd gepresenteerd, staat
de visie van de regering om
de financieel en sociaal-econ-
omische problemen aan te
pakken; zes maanden later
zijn er nog geen concrete be-
sluiten genomen over deze
maatregelen. De regering is
daarentegen met een pak-
ket gekomen dat inkom-
stenverhogend werkt voor
de regering, maar lastenbe-
zwarend is voor burgers en
ondernemers, aldus de VBC.

Luchtvaartautoriteit FAA sluit luchtruim Venezuela

WILLEMSTAD — De Amerikaanse luchtvaartautoriteit Federal Aviation Administration (FAA) heeft dinsdagavond maatschappijen uit de Verenigde Staten verboden in het luchtruim van Venezuela beneden 26.000 voet (8 kilometer) te komen. Toestellen die nu nog in het land staan moeten binnen 48 uur vertrekken.

De FAA heeft dat besloten van-
wege de politieke onrust in het
Zuid-Amerikaanse land. Het
besluit geldt met onmiddellijke
ingang tot nader order. Tevens
werd Amerikaanse luchtvaart-
maatschappijen opgedragen
hun vliegtuigen binnen 48 uur
uit Venezuela weg te halen.
Dat geldt ook voor eigenaren
van privéjets.
Het vliegverkeer tussen de VS
en Venezuela is al nagenoeg
tot stilstand gekomen. Ameri-
can Airlines staakte in maart
als laatste Amerikaanse lucht-
vaartmaatschappij alle vluch-
ten van en naar Venezuela.

Enkele jaren geleden vlogen
alle grote maatschappijen naar
het land.
Tot de maatschappijen die
in principe nog wel naar Ve-
nezuela vliegen behoren de
Europese carriers Air France,
Air Europa, Iberia en TAP Por-
tugal. Een Air France-vlucht
onderweg van Parijs naar Ca-
racas keerde dinsdag echter
terug naar Frankrijk vanwege
de escalerende situatie in Ve-
nezuela. Iberia en Air Europa
annuleerden hun voor gisteren
geplande vluchten naar Cara-
cas.
De FAA geeft het verbod uit

wegens ‘toenemende politieke
onstabiliteit en spanningen’.
De beste routes om het lucht-
ruim te mijden zijn via Colom-
bia of Guyana, aldus Opsgroep,
een bedrijf dat veiligheidsbe-
geleiding aan maatschappijen
biedt.
De vluchten die de Colombi-
aanse nationale luchtvaart-
maatschappij Avianca dage-
lijks vanaf Curaçao richting
Bogotá uitvoert, mijden het
Venezolaanse luchtruim al
langer. Waar men normaal ge-
sproken vanaf Curaçao via het
Venezolaanse luchtruim vliegt,
onder meer over het Lago di
Maracaibo, kiest men nu voor
de langere weg via het Colom-
biaanse deel van La Guajira.
Het maakt de vlucht een klein
halfuurtje langer, waardoor de
reistijd van Curaçao naar Bo-
gotá nu twee uur bedraagt.

Aantal rokers moet in 2040 nihil zijn Fundashon Prevenshon gaat darmkanker- en glaucoomtesten uitvoeren

BARBER — Fundashon Prevenshon (FP) wil op termijn testen uitvoeren om darmkanker te detecteren. Dit laat expert en oncoloog Herbert Michael ‘Bob’ Pinedo weten tijdens de informatieavond in Barber. De nieuwe plannen van de stichting zitten nog in de voorbereidende fase. Bewoners van Bándabou kwamen afgelopen dinsdag massaal af op de voorlichtingsavond die door FP was georganiseerd.

door **Xavora Ricardo-van der Biest**

Fundashon Prevenshon, die
dit jaar het tienjarig bestaan
viert, is de organisatie die
preventief mammografieën
en hpv-testen uitvoert om
kanker vroegtijdig te kunnen
constateren. Zuster Schar-
baai van de stichting legt tij-
dens de voorlichtingsavond
uit dat sinds 2016 ongeveer
15.000 mensen op Curaçao
gebruik hebben gemaakt van
de gratis test op humaan pa-
pillomavirus (hpv).
De stichting heeft bij 50.000

vrouwen een mammografie
uitgevoerd en bij 250 vrou-
wen is kanker geconstateerd.
Pinedo benadrukt hoe belang-
rijk het is dat iemand zich laat
testen. Het kan ervoor zorgen
dat een probleem op tijd wordt
aangepakt. “De testen hebben
levens gered”, aldus Pinedo.

Darmkanker
Pinedo hoopt dat op termijn de
testen om darmkanker te con-
stateren worden uitgevoerd.
In eerste instantie zal dan een
ontlastingsonderzoek gedaan.
Indien er bloed wordt gecon-
stateerd, zal er vervolgens in-

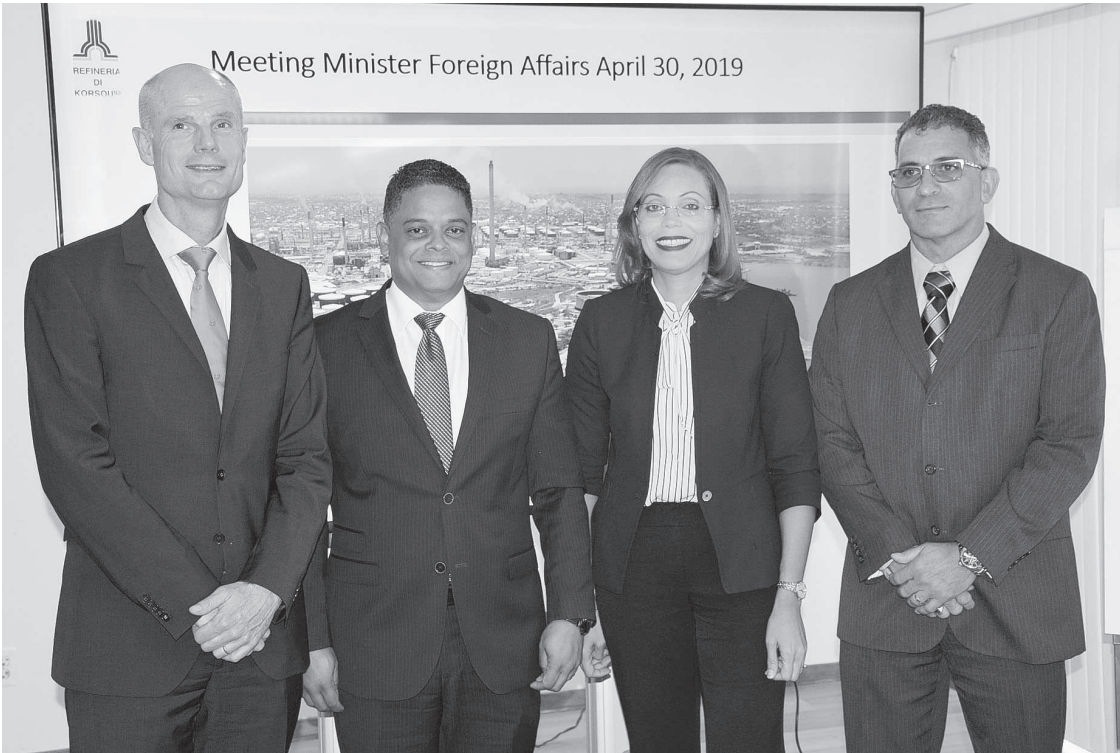
wendig onderzoek worden
uitgevoerd. “We zitten mo-
menteel in de voorbereidende
fase waarin we protocollen
maken en met partijen om
de tafel zitten. We zijn dus
nog niet zo ver dat we kun-
nen starten.” In de nabije toe-
komst wil de organisatie ook
testen uitvoeren op de chro-
nische aandoening glaucoom.
Dit is een te hoge oogdruk
die de oogzenuw bescha-
digt. Deze aandoening kan
leiden tot blindheid. Pinedo
staat stil bij het feit dat de
levenswijze een belangrijke
rol speelt bij het ontstaan
van kanker. Hij geeft aan
dat er een plan is ontwikkeld
waarbij in het jaar 2040 het
rokerspercentage nihil moet
zijn. Gisteravond gaf hij een
lezing hierover in het gebouw
van Jeugd Centrale Curaçao
(JCC), naast de kerk van
Groot Kwartier.

Foto: Xavora Ricardo-van der Biest

Bob Pinedo

Blok bij RdK

Vlnr: Stef Blok, Eugene Rhuggenaath, Evelyn Kruithof-Bor en Marcelino Chonky De Lannoy.

WILLEMSTAD — De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken, Stef Blok, bezocht dinsdag het kantoor van Refineria di Kòrsou (RdK). Directeur Marcelino ‘Chonky’ De Lannoy praatte de minister bij over de laatste ontwikkelingen rondom raffinaderij Isla.

De Program Management
Organization (PMO), het
team dat belast is met de
zoektocht naar een strate-
gische partner voor de raffi-

naderij, gaf een presentatie
over het toekomsttraject en
de acties die worden onder-
nomen om de raffinaderij,
ondanks de crisis in Venezu-

ela en de sancties van de Ve-
renigde Staten, draaiende te
houden tot eind 2019. Eind
dit jaar loopt het leasecon-
tract van exploitant PdVSA
af. De bedoeling is dat per
1 januari 2020 een nieuw
bedrijf de exploitatie over-
neemt. Minister Blok kreeg
na afloop ook een rondlei-
ding op het Isla-terrein.

Oud-personeel WWSP naar Swissport

WILLEMSTAD — Ongeveer veertien werknemers van het inmiddels opgeheven World Wide Security & Protection Ltd. (WWSP) zijn overgegaan naar Swissport. Dat meldt vakbondsleider Wendell Mullen van UGTK/Cadmu.

Het familiebedrijf dat be-
last is met de bewaking van
vracht op de luchthaven, zet-
te in februari de bedrijfsvoe-

ring stop. De onderneming
had om en nabij de twintig
werknemers, waarvan onge-
veer de helft in vaste dienst

was. De overige personeels-
leden waren flexibele werk-
nemers of werkten op con-
tractbasis. De werknemers
werden schriftelijk geïnfor-
meerd over de plannen.
De veertien werknemers
konden kort nadat het be-
drijf werd opgedoekt aan de
slag bij het luchtvaartbe-

Blok herhaalt: Geen militaire acties vanuit Curaçao Gezamenlijke koers voor problematiek Venezuela

WILLEMSTAD — De Nederlandse minister van buitenlandse zaken Stef Blok was dinsdag op werkbezoek op Curaçao. Blok sprak met premier Eugene Rhuggenaath over de ‘Venezolaanse situatie’ en hij bracht een bezoek aan de raffinaderij. “We blijven een gezamenlijke koers varen met betrekking tot de problematiek die de situatie in Venezuela met zich meebrengt voor Curaçao”, zei Blok tijdens een persconferentie.

Maandag woonden Blok en
Rhuggenaath het jaarlijkse
Koninkrijksoverleg Buiten-
landse Betrekkingen bij op
St. Maarten. Ook daar werd
de crisis in Venezuela be-
sproken en de negatieve ef-
fecten die de crisis heeft op
de Caribische eilanden.
Maandagavond reisden zij
terug naar Curaçao.

Blok en Rhuggenaath na-
men dinsdag contact op met
de ambassadeur van het Ko-
ninkrijk der Nederlanden
in Caracas, om van hem te
vernemen hoe de situatie
is en wat de verwachtingen
zijn. Dinsdag werd er door
een groot deel van de Ve-
nezolaanse bevolking een
voorschot genomen op de
‘grootste demonstratie in de
geschiedenis van Venezuela’,
waartoe interim-president
Juan Guaidó opriep. Het
leidde daar dinsdag, in het
gehele land, al tot confronta-
ties met de nationale garde
die alle samenscholingen
met harde hand neersloeg.
Gisteren was het al niet an-
ders, ondanks het feit dat
een deel van het leger leek te
zijn overgelopen naar ‘kamp-
Guaidó’.
“Ambassadeur Norbert
Braakhuis bevestigt de zor-
gelijke situatie”, aldus Blok.
“We hebben afgesproken dat
we informatie blijven delen,
want dat is in deze fase cru-
ciaal. Over militair ingrijpen
hebben we het niet gehad,
dat is niet aan de orde als

Foto: Gobierno

Minister Stef Blok (l) en premier Eugene Rhuggenaath, afgelopen dinsdag tijdens de persconferentie.

het aan ons ligt.” Blok wei-
gert rekening te houden met
een militair ingrijpen op de
buitenaf en wenste dus ook
niet vooruit te lopen op mo-
gelijke consequenties. “Na-
tuurlijk hebben we wel al-
lerlei draaiboeken klaarlig-
gen voor dergelijke gevallen.
We hebben er al vaker mee
te maken gehad”, waarmee
Blok doelde op Nederlandse
deelname aan militaire ac-
ties in bijvoorbeeld voorma-
lig Joegoslavië, Irak en Af-

ghanistan. “Maar het is zin-
loos om daar nu op vooruit te
lopen.”
In principe ligt elke militaire
optie natuurlijk op het bordje
van de minister van Defen-
sie van het Koninkrijk, Ank
Bijleveld. “Ik heb regelmat-
tig contact met haar”, stelde
Rhuggenaath. “Indien het zo
zou zijn dat er bijstand no-
dig is, dan ga ik ervan uit dat
die er ook komt. Daarbij kun
je denken aan militairen en
hulp bij de grensbewaking.

Vooralsnog gaan we daar
echter niet van uit. We ho-
pen natuurlijk allemaal dat
het niet zover komt.”

Over de opvang van vluchte-
lingen viel er tijdens de geza-
menlijke persconferentie van
Blok en Rhuggenaath weinig
nieuws op te tekenen. Blok
gaat daar als minister van
Buitenlandse Zaken natu-
rlijk ook niet over. Opnieuw
kwam de vraag over de ‘Ne-
derlandse’ hulpgoederen die
onlangs via een vliegtuig van
TUI op Curaçao aankwamen.
Waarom die pallets niet nader
onderzocht mochten worden
door de aanwezige journalis-
ten. Blok: “Mij is niets bekend
van Nederlandse hulpgoede-
ren.” Het leidde tot onbegrip
bij de desbetreffende journa-
list die daar dan ook heftig op
reageerde. Maar Blok had ge-
lijk: het ging niet over Neder-
landse hulpgoederen, maar
een Amerikaanse zending die
in Nederland werd samenge-
steld, omdat daar toevallig
een bedrijf zit dat gespeciali-
seerd is in het samenstellen
van pakketten met medische
hulpgoederen. Vier van de vijf
bedrijven ter wereld die dat
kunnen, zitten in Nederland,
vandaar dat de Amerikanen
daar uitkwamen.

‘We denken mee’

Stef Blok ging dinsdag ook op
bezoek bij de raffinaderij, die
op dit moment nog steeds geen
nieuwe exploitant kent per
1 januari 2020. “Het moge
duidelijk zijn dat er dringend
een exploitant én investeringen
in de raffinaderij nodig zijn”,
zei Blok. “Je kunt goed zien dat
grootschalig onderhoud zeer
urgent is. We kunnen de hel-
pende hand toesteken waar het
gaat om het vinden van een
nieuwe exploitant. We hebben
economische diplomaten over
de hele wereld, mensen die
contacten kunnen leggen,
kunnen lobbyen en potentiële
partners kunnen beoordelen.
Dat doen we al en daar gaan
we mee verder, want we weten
hoe belangrijk de raffinaderij
is voor Curaçao.”

Blok gaf – op aangeven van
Rhuggenaath die hem fijntjes
aan die afspraak herinnerde –
ook aan in Washington te
gaan informeren naar moge-
lijke vrijstellingen voor Curaçao
in de sancties die de VS heb-
ben opgelegd aan Venezuela
en die Curaçao economisch
ontwrichten.

Vogels in doodsnood

Flamingo-opvang Bonaire zit vol

KRALENDIJK — Op Bonaire zit de flamingo-opvang vol. Met 142 hulpbehoevende flamingo's bevinden er zich bijna twee keer meer vogels in de opvang dan het Wild Bird Rehab-centrum normaliter aankan. Vorig jaar zaten er maximaal 66 flamingo's in de volières van de opvang nabij Lac Baai.

Sinds maart heeft de vogel-opvang meer dan tweehonderd meest uitgehongerde of gewonde flamingo's geholpen waarvan er bijna veertig zijn overleden. Omdat het centrum vol zit, wordt er niet langer actief gezocht naar hulpbehoevende dieren. Wanneer er meldingen van gewonde of verdwaalde flamingo's binnenkomen vanuit de gemeenschap dan treedt Wild Bird Rehab wel op. Zij doet dat in samenwerking met het Animal Rescue Team van de Fundashon Kunuku Kakelvers.

Gezien het grote aantal jonge vogels in de opvang kunnen er maar weinig flamingo's worden vrijgelaten, hetgeen een extra zware wissel trekt op de vrijwilligers

Foto: Bonaire Wild Bird Rehab

Het is ernstig gesteld met de gezondheidstoestand van de flamingos op Bonaire.

ligers die de kooien schoonhouden en de dieren verzorgen. De meeste flamingo's die in de opvang terechtkomen zijn ondervoed. Het is niet duidelijk waar dat aan ligt.

De vogels verlaten ook in steeds grotere aantallen hun broedplaatsen rond de zoutpannen, op zoek naar voedsel dat zij meestal niet vinden. Daarbij dolen zij langs de kustlijn waar zij ten prooi

vallen aan het verkeer of door sterke wind op zee belanden waar hen de verdrukking wacht. Ook zijn er flamingo's aange troffen die door honger om het leven kwamen.

Het Wild Bird Rehab-centrum heeft de bevolking opgeroepen om langzamer te rijden op de weg rond het zuidelijke deel van Bonaire en melding te maken van flamingo's die zij op of langs de weg tegenkomen.

Blokhuis: Advies over uitzendingen Saba niet nodig

DEN HAAG — Bestuurders van Saba zijn niet betrokken bij een wijziging voor medische uitzendingen omdat het een relatief kleine verandering was. "In gevallen waarbij wijziging van wet- en regelgeving ingrijpend effect hebben op de inwoners van de BES-eilanden worden de openbare lichamen geselecteerd, maar daar was in dit geval geen sprake van", schrijft staatssecretaris Paul Blokhuis van Volksgezondheid.

GroenLinks-Tweede Kamerlid Nevin Özütok wilde opheldering over een verandering in het vervoer van patiënten bij medische uitzendingen van Saba naar St. Maarten, waarbij het

Eilandsbestuur niet werd betrokken. Blokhuis bevestigt dat de vluchten sinds 1 maart worden uitgevoerd door SXM Airways. Het Zorgverzekeringskantoor (ZVK) hoorde namelijk veel

Foto: Shutterstock

Paul Blokhuis, staatssecretaris van Volksgezondheid.

klachten van patiënten over het aantal beschikbare stoelen bij luchtvaartmaatschappij Winair.

Omdat er geen wetten zijn gewijzigd, is er geen advies of mening gevraagd aan de lokale bestuurders, schrijft Blokhuis. Ook de Rijksvertegenwoordiger had geen rol in deze situatie. Maar er vindt wel voortdurend overleg plaats over de medische uitzendingen. Daarnaast zijn de patiënten en de zorgverleners op de hoogte gesteld van de wijziging. "Het kantoor van het ZVK op Saba informeert alle patiënten degelijk en zorgvuldig over de regels en voorwaarden bij verwijzing voor behandeling naar het buitenland", aldus de staatssecretaris.

Blokhuis meldt verder dat hij geen aanleiding ziet voor ander communicatiebeleid. Özütok stelde voor om de Rijksdienst Caribisch Nederland in te schakelen en lokale overheden standaard te betrekken bij besluitvorming. De staatssecretaris herhaalt het uitgangspunt om lokale overheden alleen te consulteren bij de wijziging van wetten of regels. Er wordt samengewerkt met de afdeling communicatie van de Rijksdienst, maar daarnaast heeft het ZVK een eigen woordvoerder.

Noteren en tabuleren

Prijsvergelijkend onderzoek helpt consument Bonaire bij het vinden van koopjes

KRALENDIJK — Voor bakbananen moet de consument op Bonaire diep in de buidel tasten. Hoewel de bakbananen weer verkrijgbaar is na een afwezigheid van enige maanden, kost een exemplaar 80 dollarcent. De prijs is in vergelijking met februari ruimschoots verdubbeld. Ook limoenen blijven duur, net zoals het meeste verse fruit. Volgens consumentenorganisatie Unkobon (Union di Konsumidó Boneiru) is de oorzaak hiervan te vinden in het wegblijven van de barkjes uit Venezuela die vanwege de grenssluiting niet kunnen uitvaren.

Uit de maandelijks gepubliceerde prijsvergelijking tussen vijftien supermarkten en kruidenierszaken op Bonaire blijkt dat vers voedsel niet alleen veel kost maar ook sterk in prijs kan verschillen. Opnieuw is de consument doorgaans het voordeligst uit bij Warehouse Bonaire, waar een mandje van zestig veelgebruikte producten bijna een kwart goedkoper is dan het gemiddelde. Ook de Wing Cheung Supermarkt in Antriol scoort goed.

Waarnemen en registreren Volgens Orpheline Saleh van het Sage adviesbureau dat het onderzoek uitvoert, is het evenwel te kort door de bocht om te stellen dat een bepaalde winkel de goedkoopste is. "Consumenten doen er verstandig aan om hun boodschappenlijstje goed door te nemen en naast onze gegevens te leggen. De prijsverschillen tussen de winkels zijn vaak behoorlijk groot. Zelfs Warehouse Bonaire en Wing Cheung zijn niet het goed-

koopste over de gehele linie."

Saleh geeft leiding aan een team van tien ervaren waarnemers, meestal mensen die ook waarnemingen doen voor het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), die er in groepjes van twee op uit trekken op prijzen te noteren: "Wij hanteren daarbij geen vast schema en onze mensen krijgen elke maand andere winkels toegewezen zodat niemand weet wie waar en wanneer de prijzen komt opnemen." Saleh benadrukt dat het hier geen prijscontroles betreft: "Onze mensen nemen slechts waar en registreren simpelweg de prijzen die zij aantreffen zonder daar enig waardeoordeel aan te verbinden."

Tabuleren Het tabuleren van de maandelijks prijsvergelijker is geen sinecure. Van elk van de zestig producten worden in de vijftien aangesloten supermarkten de twee laagste prijzen opgenomen. Na afloop

van een bezoek vergelijken de twee waarnemers eerst hun eigen notities. In het geval van discrepanties keren zij terug naar de winkel om uitsluitel te krijgen. Vervolgens krijgt het bedrijf zelf ook een gelegenheid om de prijzen te checken. "Het gebeurt niet vaak, maar onze waarnemers kunnen een nog scherper geprijsd product over het hoofd hebben gezien. Pas wanneer iedereen op exact dezelfde lijn zit wordt er een datamodel losgelaten op de verzamelde prijsinformatie. Het is vooral van belang om met gemiddelden te werken om zodoende een waarheidsgetrouw beeld neer te zetten waar de consument ook echt wat aan heeft", zo stelt Saleh, die uitlegt dat ook winkeliers baat hebben bij de resultaten van het onderzoek: "Zij ontdekken hoe hun bedrijven in de markt staan en kunnen, in voorkomende gevallen, hun beleid aanpassen." Saleh heeft het vermoeden dat sommige winkeliers het prijsvergelijkend onderzoek ook daadwerkelijk gebruiken om scherper in te kopen.

Prijsbewustzijn bevorderen Saleh benadrukt evenwel dat het maandelijks onderzoek is bedoeld om het prijsbewustzijn te bevorderen en dan vooral bij consumenten met een iets kleinere porte-

monnee: "Wat ons voor ogen staat is dat consumenten weten waar zij waar voor hun geld kunnen krijgen." Dat vergt weliswaar enig puzzelen maar sorteert wel effect. Hoewel niet oorspronkelijk opgezet als een instrument voor armoedebestrijding helpt de prijsvergelijker het financieel minder draagkrachtige deel van de bevolking het huishoudboekje sluitend te maken – of in elk geval het gat tussen inkomsten en uitgaven iets te dichten.

Hoewel de hoofdlijnen van de methodiek zijn vastgesteld door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) in Den Haag, dat ook voor de bekostiging zorg draagt, ligt de uitvoering geheel op Bonaire. Dat is volgens Saleh best uitzonderlijk: "Niet alleen vergaren wij zelf de informatie, die wordt hier ook verwerkt tot de uiteindelijke index. Het zijn dus lokale onderzoekers die het werk doen." Saleh is trots op haar mensen en de precisie waarmee zij zich van hun taken kwijten: "Onze onderzoekers gaan uiterst secuur te werk. Het komt slechts zelden voor dat winkeliers op- of aanmerkingen hebben. Bovendien worden zij actief bij het onderzoek betrokken en dat stellen de meesten erg op prijs."

IBB-artist-in-residence komt met freak-tentoonstelling

WILLEMSTAD — Tanja Ritterbex sluit vanavond haar artist-in-residency bij Instituto Buena Bista (IBB) af met een presentatie. De kunstenaar zal acht van de schilderijen en tekeningen die ze tijdens haar verblijfsperiode van vier maanden heeft gemaakt tonen. Tijdens deze periode werkte ze aan zeventig video's met bijbehorende schilderijen en tekeningen.

Ritterbex vindt mensen met een extreme hobby en personen die zichzelf een extreem uiterlijk aanmeten fascinerend. Wanneer is iets vreemd en wanneer niet? Wanneer is iets fictie of realiteit? Hoe kan ik iets schilderen dat realistisch is maar de waanzin van een freak uitademt? Dit zijn de vragen die Ritterbex zichzelf tijdens haar freak-project steeds weer stelde. Ze deed dit door anderen niet weg te zetten als freaks, maar door de freak-versies van zichzelf elke dag opnieuw te verbeteren. Ze gebruikte haar omgeving en artikelen uit lokale winkels als inspiratie voor haar films en schilderijen. Een mannequin in een etalage, een leeg huis, blaffende

Tanja Ritterbex

honden en extreem lange nagels vingen haar aandacht en gaven vorm aan haar video's. Deze inspiratie was iets dat ze thuis niet had kunnen verzinnen, maar enkel op Curaçao te vinden was.

Het werk dat ze hier heeft gemaakt, zal uiteindelijk

in Den Haag in het Kunst-ruimte Nest worden getoond. 'Free the eyeball' is een tentoonstelling waarin Ritterbex de rol van de eigenzinnige influencer in meer dan zestig videowerken onderzoekt.

Tijdens de tentoonstelling kan men werken zien die

IBB-studenten hebben gemaakt tijdens een workshop met Ritterbex, en de eindpresentatie van de leerlingen van het Albert Schweitzer havo/vwo voor het kunstvak. De eindpresentatie begon gisteravond om 19.00 uur in de Esmeralda Gallery bij IBB.

Go Fund Schotte om extra celstraf te mijden

WILLEMSTAD — De moeder van Gerrit Schotte, Maria Ruiz, heeft op 23 april jl. een Go Fund Me-pagina aangemaakt, om fondsen te werven voor haar zoon, die in de ontnemingszaak Babel werd veroordeeld tot het betalen van 1.861.692 gulden. Anders blijft hij drie jaar extra vastzitten in de gevangenis.

Schotte ging in beroep tegen dit vonnis. De zaak is voor onbepaalde tijd aangehouden door het hof. Drie getuigen moeten worden gehoord. De ex-premier werd eerst in de strafzaak Babel voor corruptie veroordeeld tot drie jaar cel. Hij herhaalt in een video die gemaakt is voor de fondsenwerving, dat hij geen volksgeld heeft

gestolen en dat hij het teruggevoerde bedrag niet kan betalen. Op de pagina wordt in vier talen zijn carrière uitgelegd: zijn doel om politiek leider van MFK te worden – om mensen te helpen en van Curaçao een duurzaam, groeiend en sterk land te maken –; het feit dat hij voor 'zijn uitstekende pres-

taties in de politiek de titel van Doctor Honoris Causa in Politicologie van de Universidad Internacional del Caribe in november 2010 ontving'; dat in 2012 'een felle politieke vervolging tegen hem begon'; en dat hij vervolgens veroordeeld werd tot het betalen van het ontnemingsbedrag. Daarnaast zijn er links te vinden over de laatste enquête over stem-beelden op Curaçao en de pleitnota's van zijn Nederlandse advocatenrechtspaar Knoops. De foto's van Van der Dijs en zijn twee minderjarige

dochters, alsook foto's van eerdere bezoeken in de wijken, zijn gebruikt in de film. "We hebben jouw steun nodig om Gerrit vrij te krijgen, zodat hij terug kan naar zijn mensen, waar hij zo van houdt, om hen te helpen. Het geld is nodig voor de betaling van 1.800.000 gulden aan Justitie, 1.000.000 gulden aan advocatenkosten en 810.000 gulden aan lening." In de Papiamentstalige versie staat tevens dat men bij de MFK-sede kan doneren en dat het geld ook thuis kan worden opgehaald.

‘Spaanse ambassade Caracas geen actiecentrum’

MADRID — Spanje staat niet toe dat zijn ambassade in Caracas als politiek actiecentrum wordt gebruikt door de Venezolaanse regeringscriticus Leopoldo López. Dat heeft de Spaanse minister van Buitenlandse Zaken Josep Borrell vandaag gezegd tijdens een bezoek aan Libanon.

López, bondgenoot van oppositieleider en zelfbenoemd interim-president Juan Guaidó, zocht eerder deze week met vrouw en kinderen zijn toevlucht in het Spaans ambassadegebouw. Dat deed hij nadat een poging het leger te mobiliseren om het regime van Nicolás Maduro omver te werpen, was mislukt. Borrell zei in Beiroet dat het niet zo kan zijn dat López of iemand anders de ambassade verandert in een zenuwcentrum voor Venezolaans politiek activisme. Madrid liet gisteren weten niet van plan te zijn López over te dragen aan de mensen van Maduro. De strijd tegen de linkse president die Venezuela ondanks de rijkdom aan bodemschatten naar de rand

Foto: APP

Regeringscriticus Leopoldo López gisteren buiten de Spaanse ambassade in Caracas.

van de afgrond bracht, gaat onverdroten door. Guaidó riep zijn achterban vandaag opnieuw op door te gaan met demonstreren om Maduro verder in het nauw te brengen. “We blijven op straat om degenen die de dictator nog steunen te laten zien dat er geen stabiliteit zal zijn

zolang de onrechtmatige machtsovername aanhoudt”, twitterde hij.

Guaidó wil morgen met de veranderingsgezinde Venezolanen naar de kazernes en militaire steunpunten om de soldaten ervan te overtuigen de andere kant te kiezen, de

kant van de vrijheid. Zondag staat er een herdenkingsbijeenkomst op het programma voor de slachtoffers van de jongste betogingen. Er vielen de voorbije daden volgens de oppositie zeker vijf doden, onder wie een vijftienjarige. “Zij zijn de martelaars van onze strijd.”

‘Voedselrantsoenen Noord-Korea ongekend laag’

GENÈVE — Noord-Korea heeft het mes gezet in de voedselrantsoenen voor burgers. Zij ontvangen nog maar 300 gram levensmiddelen per dag, bevestigt het Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties. Het zou gaan om de kleinste rantsoenen ooit in deze tijd van het jaar.

De VN-organisatie zegt dat Noord-Korea de slechtste oogst in tien jaar tijd achter de rug heeft. Dat komt volgens een woordvoerder door

droogte, hittegolven en overstromingen. Er zou sprake zijn van een voedseltekort van 1,36 miljoen ton en dat heeft gevolgen voor miljoenen mensen.

Het Wereldvoedselprogramma noemt het aannemelijk dat de Noord-Koreaanse machtshebbers de rantsoenen nog verder moeten verlagen. Het land had zelf ook al alarm geslagen over de voedselsituatie. Het geïsoleerde regime in Pyongyang gaat gebukt onder zware internationale sancties.

Schiphol op slot tijdens Dodenherdenking

AMSTERDAM — Ook Schiphol staat morgenavond stil bij alle Nederlandse oorlogsdoden sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de Nationale Dodenherdenking verbiedt Luchtverkeersleiding Nederland piloten tussen 19.50 en 20.03 uur de motoren van hun vliegtuig te starten.

Ook mogen vliegtuigen tussen 20.00 en 20.03 uur niet meer landen of taxiën. Vliegtuigen die voor 20.00 uur nog

niet geland zijn, stellen hun landing uit tot na 20.03 uur. Daarnaast neemt al het personeel op Schiphol twee minuten stilte in acht. De medewerkers bij de banen, platformen, servicebalies en bagagebanden stoppen om acht uur even met hun werk. Ook de muziek in winkels en horeca gaat uit. De herdenking wordt meerdere keren aangekondigd op het vliegveld. Door heel Nederland staan de meeste vervoersbedrijven stil bij de Nationale Dodenherdenking. Treinen, bussen en trams rijden dan niet.

Experts VN: Straf Assange ‘disproportioneel’

GENÈVE — Experts hebben kritiek geuit op de gevangenisstraf van bijna een jaar waartoe Julian Assange is veroordeeld. Een speciale werkgroep van de Verenigde Naties noemt die strafmaat ‘disproportioneel’.

De Wikileaks-oprichter maakte zich in het Verenigd Koninkrijk schuldig aan het schenden van de voorwaarden van zijn borgtocht. De experts noemen dat een ‘klein vergrijp’ en vinden het zorgwekkend dat Assange zit opgesloten in de zwaar beveiligde Belmarsh-gevangenis. “Alsof hij is veroordeeld voor een ernstig misdrijf.” De Assange zocht in 2012 een veilig heenkomen in de

Foto: APP

Ecuadoraanse ambassade om zijn overlevering aan Zweden te voorkomen. De Australiër bivakkeerde daar tot april van dit jaar.

Toen werd hij opgepakt en veroordeeld tot vijftig weken cel. Verder hebben ook de Verenigde Staten om zijn uitlevering gevraagd.

OSLO — De rechts-populistische politica Sylvi Listhaug, die de deur wil dichthouden voor migranten, is terug in het Noorse kabinet van premier Erna Solberg. Ze werd vandaag, een jaar na haar gedwongen vertrek als minister van Justitie, aangesteld als bewindsvrouw op het departement Ouderenzaken en Volksgezondheid.

Listhaug moest in maart 2018 opstappen na een conflict over het veiligheidsbeleid. Ze verweet de Noorse Arbeiderspartij de ‘rechten van terroristen’ boven de nationale veiligheid te stellen.

Dat raakte een pijnzenuw in een land dat het bloedbad dat de rechtsextremist Anders Breivik aanrichtte

VN hekelen executie tieners door Iran

GENÈVE — Iran heeft volgens de Verenigde Naties twee tieners ter dood gebracht. De zeventienjarige jongens waren schuldig bevonden aan verkrachting en een roofoverval. “Ik ben ontzet”, reageert Hoge Commissaris voor de Mensenrechten Michelle Bachelet.

De Iraanse politie arresteerde Mehdi Sohrabifar en Amin Sedaghat op vijftienjarige leeftijd. De VN zeggen over informatie te beschikken dat zij aanvankelijk

Sylvi Listhaug

onder jonge socialisten nog lang niet is vergeten. Listhaug, lid van de conservatieve Vooruitgangspartij, is nu weer in genade aangenomen na eerder al haar verontschuldigingen voor

de affaire te hebben aangeboden. “Het is goed voor een minister terug te komen op een ander politiek terrein”, zei Solberg, die een coalitie-regering van vier partijen leidt.

Gedrag op internet nekt Australische politici

CANBERRA — In aanloop naar de Australische verkiezingen sneuvelen de kandidaten bij bosjes door hun gedrag op sociale media. Vrijwel dagelijks trekken kandidaten zich terug vanwege discriminerende of grove opmerkingen die ze vaak jaren geleden op internet deelden.

“Dit is denk ik een belangrijke les voor jonge mensen: wat je achterlaat op sociale media, zal je achtervolgen”, constateerde de 29-jarige Labor-politicus Luke Creasey nadat hij zijn kandidatuur had neergelegd. Hij kwam onder vuur te liggen door ongepast geachte sek-

suele opmerkingen die hij in 2012 op Facebook zette. Ook diverse rechtse kandidaten hebben zich de afgelopen dagen teruggetrokken. Zo eindigde de verkiezingsstrijd van de liberale Jessica Whelan vroegtijdig toen opmerkingen die ze ooit had gemaakt over ‘vuile

moslims’ aan het licht kwamen. Whelan probeerde zich er nog uit te redden door te beweren dat ze het slachtoffer was van hackers, maar besloot vandaag de strijd op te geven. Twee partijgenoten gooiden eerder deze week om vergelijkbare redenen het bijltje erbij neer. De verkiezingen zijn op 18 mei. In de peilingen staat Labor op winst, met een kleine voorsprong op de coalitie van liberalen en conservatieven van premier Scott Morrison.

Ajax-supporters Londen blijven vastzitten

LONDEN — Vier supporters van Ajax die waren opgepakt rond de Champions League-wedstrijd tegen Tottenham Hotspur, blijven voorlopig vastzitten in Londen. Ze hebben een bekentenis afgelegd en horen later hun straf.

De vier zijn 23, 28, 29 en 34 jaar oud en komen uit Amsterdam.

Volgens de Britse justitie haalden de vier tegels uit de stoep van de straat buiten het stadion. Die tegels gooiden ze naar de politie.

Drie agenten die probeerden in te grijpen, werden in elkaar geslagen. Een 26-jarige man uit Amsterdam werd gisteren in Londen veroordeeld tot tien weken gevangenisstraf. Ook kreeg hij een stadionverbod van zes jaar, omdat

Slachtofferaantal ebola Congo nadert de 1000

GENÈVE — Het aantal doden door de ebola-uitbraak in de Democratische Republiek Congo nadert de duizend. Over enkele uren kan het al zover zijn, maakte de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) vanmiddag bekend.

Tot dusver zijn al 994 patiënten overleden aan de gevreesde infectieziekte, die negen maanden geleden de kop opstak in het oosten van het Afrikaanse land. De WHO is van plan een nieuw, nog niet goedgekeurd vaccin van het farmaceutisch bedrijf Johnson

& Johnson te gebruiken. Dat wordt ingezet naast de entstof van producent Merck. “Nog een ander instrument in de gereedschapskist”, noemde WHO-directeur medische noodhulp Michael Ryan het experimentele middel.

Veiligheidsproblemen in de opstandige regio Noord-Kivu – gisteren mislukte een aanslag op een medische voorziening – vertragen het vaccinatieprogramma en de dagelijkse controle van mensen die mogelijk besmet zijn geraakt met het virus. Dat zijn er ongeveer 12.000.

2 verdachten aanslag Telegraaf opnieuw vast

AMSTERDAM — Twee verdachten van de aanslag op het gebouw van De Telegraaf die uit voorarrest waren vrijgelaten, zitten weer vast. De officier van justitie had bezwaar aangetekend tegen hun vrijlating en heeft daar gelijk in gekregen.

Op 26 juni vorig jaar reed een bestelauto door de glazen pui van het hoofdkantoor van De Telegraaf aan de Basisweg. Daarna stak de bestuurder jerrycans met benzine in brand. De schade was aanzienlijk. Politie en justitie vermoeden dat de voortvluchtige

Ridouan Taghi (41) achter de aanslag zit. Hij staat op de internationale opsporingslijst van de politie als verdachte van een serie onderwereldmoorden.

De aanslag op het gebouw van de krant heeft geleid tot twee onderzoeken, die elkaar overlappen: een onderzoek naar de aanslag op het pand en een onderzoek naar de diefstal van snelle auto's. Voor beide onderzoeken zijn in totaal dertien verdachten opgepakt. In beide zaken vindt op 4 juli een eerste openbare, niet-inhoudelijke zitting plaats.

Amerikaan ter dood gebracht om dubbele moord

JACKSON — De Amerikaanse staat Georgia heeft een 52-jarige man geëxecuteerd voor een dubbele moord. Scotty Morrow kreeg een dodelijke injectie in de gevangenis in de plaats Jackson, melden de autoriteiten. Hij is de vijfde gevangene die dit jaar ter dood is gebracht in de Verenigde Staten.

Morrow drong eind 1994 de woning van zijn ex-vriendin binnen. Daar waren toen ook twee vriendinnen en kinderen aanwezig. Morrow schoot de drie vrouwen neer na een woordenwisseling. Twee slachtoffers overle-

den aan hun verwondingen, onder wie zijn voormalige partner. De schutter kreeg in 1999 te horen dat hij ter dood zou worden gebracht voor de schietpartij. Een rechter veegde die uitspraak twaalf jaar later weer van tafel, omdat de advocaten van Morrow steken lieten vallen tijdens de oorspronkelijke rechtszaak. Het hooggerechtshof van Georgia oordeelde uiteindelijk dat de executie toch kon doorgaan. Aanhangers van Morrow vroegen recentelijk nog tevergeefs om clementie. Ze noemden hem een modelgevangene die spijt heeft van zijn daden.

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma – Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

Prima Casa opent nieuwe locatie op de LG Smith Boulevard

ORANJESTAD – Samen met collega’s, familie en vrienden heeft het ‘Prima-team’ gisteren, de nieuwe locatie van het kantoor van Prima Casa op de LG Smith Boulevard 58 officieel geopend. “Vandaag twee mei 2019, ben ik blij om het nieuwe kantoor van Prima Casa officieel te openen via 3 generaties, mijn moeder, ikzelf en mijn dochter” vertelde de eignaer en directeur van Prima Casa, Cindy Ruittemanz gedurende haar speech. Trots en enthousiast, werd het lintje door de drie dames doorgeknipt.

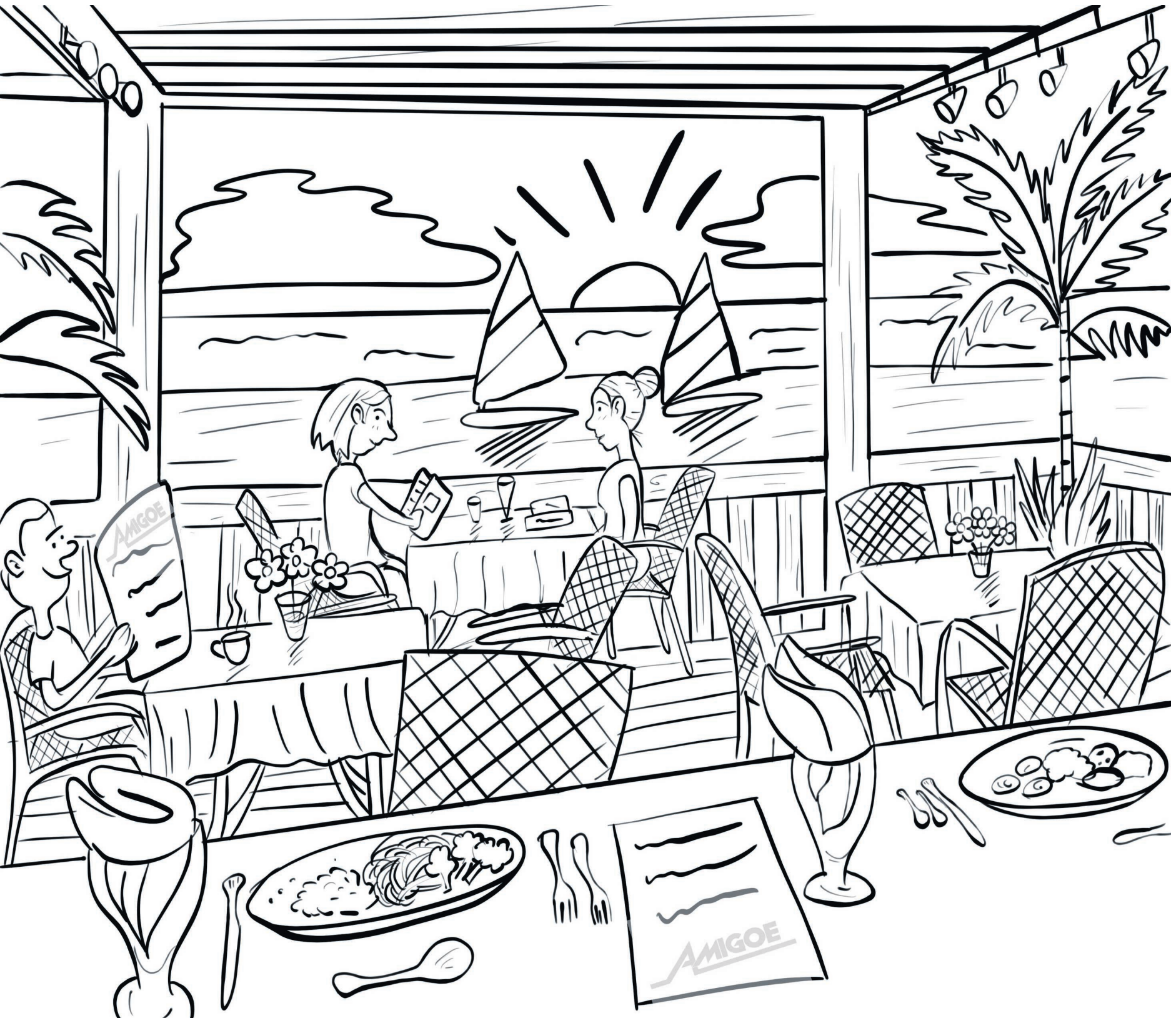
Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O’slad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Aloë	584-4606	Bureau Sosteenemi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

Het weer

ZATERDAG 04 MEI 2019			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 30 en 41 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	35°	30 km/u	9%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:19	18:55	10 v/d 10	
ZATERDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 39 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	30°	24 km/u	6%
Maansopgang	Maansondergang		
06:10	18:52		

Aankomsttijden Cruiseschepen	Dienstdoende huisartsen Vrijdag 03 mei 2019 Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Weber Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Lucas 584-5119 Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Eagle 587-9011
Dinsdag, 07 mei ‘19 Freedom Of The Seas 08.00 – 21.00	
Woensdag, 08 mei ‘19 Adventure Of The Seas 08.00 – 17.00 Monarch 08.00 – 15.30	
Donderdag, 09 mei ‘19 Carnival Horizon 08.00 – 16.00	

BVN			
15:30	Sesamstraat	07:55	Weerbericht Europa/Afrika
15:45	Het Klokhuis	08:00	MORTEN
16:00	Te leuk om waar te zijn	08:50	TV Show
16:25	Blokken	09:40	Nieuwsuur
16:55	Thuis	10:25	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:20	EenVandaag	10:30	Pauw
17:45	Dagelijkse Kost	11:30	Het eeuwige leven van Jan Mulder
18:00	VRT Journaal	12:00	VRT Journaal
18:45	M	12:30	Kleuters tegen kwalen
19:30	NOS Journaal	13:15	Typisch
19:55	Weerbericht Europa/Afrika	13:40	BinnensteBuiten
20:00	MORTEN	14:05	Tijd voor MAX
20:50	TV Show	14:45	Weekoverzicht Spangas
21:40	Nieuwsuur	15:40	Sesamstraat
22:25	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:55	Het Klokhuis
22:30	Pauw	16:10	Puppy Patrol 2
23:30	Het eeuwige leven van Jan Mulder	16:35	Hoofdzaken
		16:50	Mijn Vader is de Beste!
		17:40	EenVandaag
		18:10	VRT Journaal
		18:50	NOS Nationale Herdenking
		19:35	NOS Journaal
		19:50	Weerbericht Europa/Afrika
		19:55	Rail Away
		20:20	The Big Escape
		21:15	De 103 van Loenen
		22:05	Nieuwsuur
		22:35	Weerbericht Amerika/Caribiën
		22:40	NOS Studio Sport
		22:55	NOS Vuur van de Vrijheid
		23:40	Iedereen beroemd
			Compilatie

COLOFON	
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Bilderdijkstraat 16 Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock Calisa Roosberg avisoaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
Advertentie verkoop Amigoe op School: Tiziana La Torre aosaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: School: Klas:

Amigoe Aruba kleurwedstrijd!

Leerlingen van de basisschool kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 31 juli 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans om het nieuwe schooljaar met een nieuwe rugtas en schoolartikelen in te luiden! Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Koop elke dag de Amigoe krant of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 5 augustus 2019 worden 10 winnaars gekozen.

Mensen

Stemmen over echtheid Da Vinci

Leonardo da Vinci stierf gisteren precies 500 jaar geleden, iets dat op tal van plekken en manieren wordt gememoreerd. Het Teylers Museum in Haarlem nam er afgelopen winter al een voorschot op met een zeer drukbezochte expositie en het Louvre in Parijs opent in het najaar een grote tentoonstelling die door kunstliefhebbers met spanning tegemoet wordt gezien.

De Hermitage Amsterdam besteedt op geheel eigen wijze aandacht aan de legendarische kunstenaar en wetenschapper: er kan door publiek worden gestemd over de vraag of een bepaald werk van hem is of niet. In de lopende tentoonstelling De schatkamer! is het zestiende-eeuwse schilderij Donna Nuda te zien. Dit werd door tsarina Catharina de Grote in

1779 aangekocht als een echte Leonardo da Vinci, maar of hij het zelf heeft gemaakt wordt nu al een eeuw betwijfeld. Het vraagstuk laait weer op. De Donna Nuda verhuist binnenkort naar Musée Condé in Frankrijk. Dat bezit een tekening die in 2017 aan Da Vinci is toegeschreven en die veel gelijkenissen heeft met de Donna Nuda. “Daar komt nog bij dat de Donna Nuda sterk overeenkomt met de Mona Lisa: hetzelfde spel van licht en donker, de naakte dame zit in dezelfde pose, heeft eenzelfde mysterieuze glimlach en ook in de achtergrond lijkt de hand van de meester zelf zichtbaar”, aldus de Hermitage.

Publiek kan over de kwestie stemmen vanaf vandaag. Het oordeel wordt eind mei beslist.

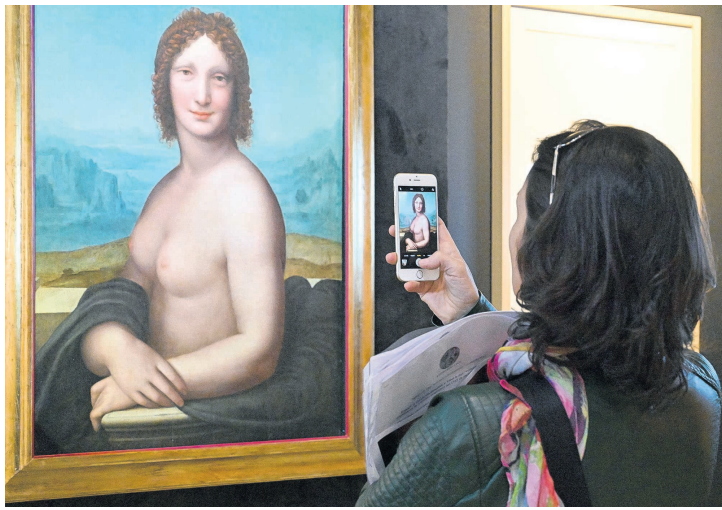

Foto: AFP

Nieuwe film Tarantino toch naar Cannes

De nieuwe film van Quentin Tarantino, Once Upon a Time in Hollywood, beleefd de wereldpremière medio mei op het festival van Cannes. De film, over een tv-acteur die eind jaren zestig voet aan de grond probeert te krijgen in Hollywood, dingt ook mee naar de Gouden Palm.

De Amerikaanse regisseur won 25 jaar geleden met de iconische gangsterfilm Pulp Fiction de Gouden Palm en werd naar de top van Hollywood gekatapulteerd. De meeste titels van de competitie werden twee weken geleden al bekendgemaakt. Festivaldirecteur Thierry Frémaux zei toen te vrezen dat de nieuwe Tarantino niet op tijd klaar zou zijn.

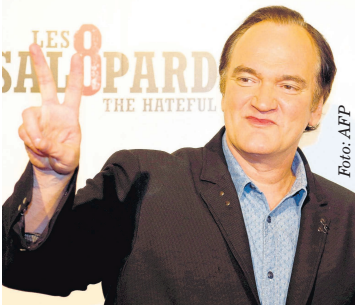

Foto: AFP

De eerste film van Tarantino sinds The Hateful Eight uit 2015 speelt zich af eind jaren zestig en volgt tv-acteur Rick Dalton (Leonardo DiCaprio). Dalton heeft slechts één succesvolle rol gehad, in een westernserie, en hij kijkt uit naar nieuw succes. Ook zijn rechterhand en stuntman Cliff Booth (Brad Pitt) verwacht meer van zijn carrière.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

‘Dagjesmensen zijn het probleem van Venetië’

Vanaf morgen moet iedere toerist die Venetië bezoekt 3 euro toegang betalen. De opbrengsten daarvan worden gebruikt om de straten en stegen schoon te houden. In 2017 bezochten in totaal zo’n 28 miljoen toeristen de dogestad en dat is volgens het stadsbestuur te veel. Het overgrote deel van de toeristen die de stad bezoeken, logeert op campings in de omgeving en ‘doet’ een dagje Venetië of komt van een van de honderden cruiseschepen die er jaarlijks aanleggen. De gemeente wil dat die mensen bijdragen aan de kosten voor het schoonhouden van Venetië en aan het onderhoud van de

vele monumenten. Dit jaar is de toegangsprijs vastgesteld op 3 euro per bezoeker en vanaf 2020 wordt er een gedifferentieerde belasting ingevoerd. Op de rustige dagen betaal je 6 euro, maar wil je het carnaval bezoeken dan zul je 10 euro moeten neertellen om Venetië in te mogen.

Foto: AFP

De Thaise koning Maha Vajiralongkorn (66) is drie dagen voor zijn officiële kroning getrouwd met zijn lijfwacht en generaal Suthida Tidjai (foto links). De veertigjarige vrouw werd in 2014 benoemd als vicecommandant van de lijfwacht van de toenmalige kroonprins. In 2016 maakte hij haar generaal. De verhalen over de relatie tussen de twee

deden al langer de ronde, maar werden tot woensdag ontkend. Officieel is Vajiralongkorn sinds oktober 2016 koning, toen overleed zijn vader na zeventig jaar staatshoofd te zijn geweest. Vajiralongkorn stelde toen zijn kroning uit, uit respect voor zijn vader. Na de kroning gaat Vajiralongkorn als koning Rama 10 door het leven.

Belg kraakt wiskundige puzzel

Een Belgische computerprogrammeur is erin geslaagd om een bijzonder moeilijke wetenschappelijke puzzel op te lossen. Bernard Fabrot had daar zelf een programma voor gemaakt, dat meer dan drie jaar onafgebroken heeft gerekend. Het gaat om een vraag die de Amerikaanse universiteit MIT in 1999 had gesteld. De instelling zelf dacht dat het goede antwoord pas na 35 jaar zou komen. Voor de puzzel moet eerst een

begingetal worden uitgerekend. Daar moet vervolgens ongeveer 80.000 miljard keer achter elkaar een kwadraat van worden berekend. Zonder het begingetal was de eerste som niet te doen, zonder die eerste som was de tweede berekening onmogelijk, enzovoort. Dat moest voorkomen dat iemand meerdere computers tegelijk aan het werk zou zetten om de code te kraken. Fabrot gebruikte voor het berekenen een eenvoudige Intel

Core i7-6700-processor die in gewone pc's zit. Een ander team wetenschappers staat ook op het punt de puzzel op te lossen. Volgens MIT zullen zij op 11 mei de laatste berekening uitvoeren. Daar hebben ze echter maar twee maanden voor nodig gehad, veel minder dan Fabrot. De manier van berekenen kan worden gebruikt om de blockchain beter te beveiligen. Dat is de technologie achter virtuele munten als de bitcoin.

Wedkantoor: Baby Harry en Meghan al geboren

Britten die geld willen inzetten op de geboortedatum van het kind van prins Harry en zijn echtgenote Meghan, kunnen sinds vanmorgen niet meer terecht bij de grote boekmaker Paddy Power. Dat wedkantoor vermoedt dat de prins of prinses al geboren is, zonder dat daar ruchtbaarheid aan is gegeven. Paddy Power heeft het gokken op de geboortedatum opgeschort. “Dat gebeurde nadat het aantal gokjes omhoog was geschoten. Dat wijst erop dat iemand iets weet”, concludeert het bedrijf. Dat wijst ook op de ‘geruchten en speculatie’ over de koninklijke geboorte. Andere boekmakers geloven overigens niet dat Meghan al is bevallen. “We denken niet dat ze al een baby hebben gekregen”, zegt een woordvoerder van gokbedrijf William Hill. “Er zou een enorm aantal mensen betrokken zijn bij de geboorte. Ik denk dat het moeilijk is om het geheim te houden.” Goklustige Britten kun-

Foto: AFP

nen ook nog steeds terecht bij Ladbrokes. Daar wordt vooral gewed dat het kind vandaag of morgen komt.

Duitse Tatort kan achter echte criminelen aan

Foto: Shutterstock

Makers van de Duitse Krimiserie Tatort kunnen achter echte misdadigers aan. Vijf inbrekers vernielden in de plaats Sulzbach namelijk het decor en rekvisieten van de Saarlandse versie van de serie. De voortvluchtige inbrekers gooiden decorstukken om, gingen meubelstukken met boormachines te

lijf en braken deuren. De decorstukken waren ondergebracht in een onbewoond pand. Toen de beheerder een kijkje kwam nemen, zag hij nog net hoe drie jonge mannen en twee vrouwen zich uit de voeten maakten en in een nabijgelegen bos verdwenen. De hoogte van het schadebedrag is niet bekend.

Ruimte rimpelt weer

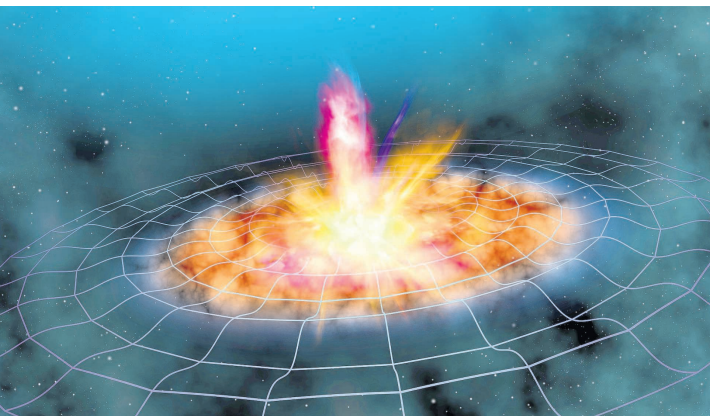

Foto: Shutterstock

Het heelal heeft vorige week twee keer op zijn grondvesten getrild. Wetenschappers ontdekten twee zogeheten zwaartekrachtgolven. Die werden geregistreerd door speciale detectoren in de Verenigde Staten en Italië. In de weken ervoor waren al drie nieuwe trillingen geregistreerd. Het Nederlandse instituut Nikhef is betrokken bij het onderzoek. De scanners ontdekten op 25 april een trilling. Die werd veroorzaakt door de botsing van twee neutronensterren op 500 miljoen lichtjaar afstand van de aarde. Een dag later zagen ze weer een trilling. Die komt waarschijnlijk van de botsing van een neutronenster met een zwart gat op 1,2 miljard lichtjaar afstand. Dat zou bijzonder zijn. Zo'n aanvaring is namelijk nog niet eerder waargenomen. De wetenschappers zijn nog wel terughoudend over die tweede trilling. “Het signaal is vrij zwak. Het is alsof je iemand hoort fluisteren in een drukke kroeg. Het is moeilijk

om het woord te horen, of zelfs om zeker te zijn dat iemand überhaupt fluisterde.” Albert Einstein opperde zo’n honderd jaar geleden dat het heelal bestaat uit ruimte en tijd. Die vormen volgens hem één geheel, dat hij ruimtetijd noemde. Deze is de ruggegraat van het heelal. Bij een grote gebeurtenis kan ruimtetijd iets uitrekken of krimpen. Die golf trekt het hele heelal door, te vergelijken met de rimpels in een vijver wanneer iemand er een steen in gooit. Dat gebeurt bijvoorbeeld als zwarte gaten of neutronensterren botsen. Het gelijk van Einstein is pas nu te bewijzen, met extreem gevoelige detectoren. Daarin schijnen laserstralen door kilometerslange armen. Als een zwaartekrachtgolf langs de aarde trekt, verschuift de straal een miljoenste van een miljoenste van een meter. De bedenkers kregen de Nobelprijs voor de Natuurkunde voor het ontwikkelen van de detectoren.

Buckles

By David Gilbert

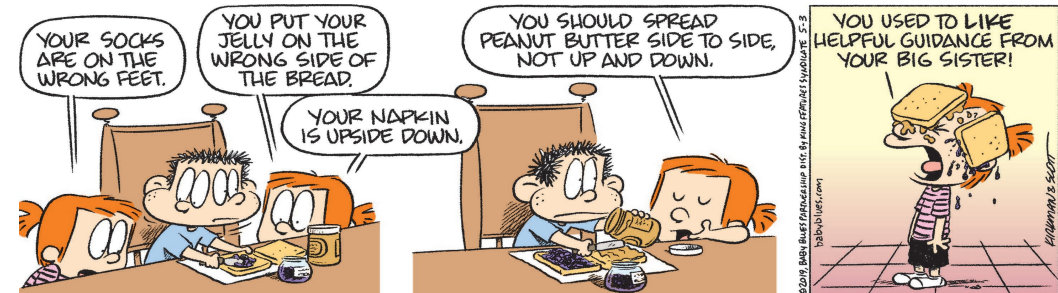
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Arsenal zit op rozen na de 3-1 overwinning op Valencia.

LONDEN — Arsenal heeft de thuiswedstrijd tegen Valencia in de halve finales van de Europa League met een redelijke marge gewonnen. De huidige nummer vijf van de Premier League zegevierde met 3-1. Daarmee is de strijd nog zeker niet beslist. Volgende week donderdag is de return in Spanje.

Arsenal kon de verdiende zege goed gebruiken. De voorgaande drie competitieduels gingen verloren, waardoor plaatsing voor de Champions League nog lang niet zeker is. Met de titel in de Europa League kan echter ook nog een ticket voor het kampioenenbal worden verdiend. Mouctar Diakhaby zorgde in de beginfase voor de kostbare uittreffer van Valencia. Dankzij twee goals van Alexandre Lacazette leidde Arsenal bij de rust met 2-1.

De Franse spits miste na de rust een dubbele kans op 3-1. Dankzij Pierre-Emerick Aubameyang viel in de laatste minuut de derde treffer van de thuisclub alsnog. Valencia dwong in het eerste kwartier meteen drie grote kansen af. Rodrigo mocht in de elfde minuut de bal in de doelman Neto slecht verwerkte (2-1).

Arsenal wankelde en ont-snapte na een foutje van Ainsley Maitland-Niles ternauwernood aan 0-2. Even vreesden de fans van Arsenal voor een nieuwe af-gang, maar Lacazette zorgde voor opluchting.

Hij scoorde eerst uit een mooi uitgespeelde aanval, die hij zelf opzette met Aubameyang. Daarna was Lacazette opnieuw trefzeker, deze keer met een kopbal die doelman Neto slecht verwerkte (2-1).

Na de pauze verliep het duel minder spectaculair. Pas na ruim een uur veerde de aanhang van Arsenal even op. Lacazette stuitte tot twee keer toe op doelman Neto, die in de laatste minuut toch nog een treffer van Aubameyang moest incasseren.

Foto: AFP

Van Gerwen opnieuw onderuit tegen Gurney

MANCHESTER — Wereldkampioen Michael van Gerwen is zijn leidende positie in de Premier League Darts kwijt. De titelverdediger verloor op speelavond veertien in Manchester verrassend van de Noord-Ier Daryl Gurney. De Brabander kon zich na een zwakke start (0-4) niet tijdig meer herstellen en verloor met 5-8.

Het was zijn derde nederlaag dit seizoen in de Premier League en zijn tweede tegen Gurney, die in maart in Berlijn de nummer één van de wereld ook al afroefde (5-7). Beide darters deden in Manchester qua gemiddelde niet voor elkaar onder: 95.58

voor Gurney tegen 95.22 voor 'MVG'. Van Gerwen bleef op negentien punten staan en is daarmee met nog twee speelronden te gaan nog niet helemaal zeker van een plaats in de halve finales. Rob Cross is de nieuwe koploper in het klassement na veertien wed-

strijden. De Engelsman versloeg eerder op de avond zijn landgenoot Michael Smith met gemak: 8-1. Daarmee kwam de wereldkampioen van 2018 op twintig punten.

De eerste plaats na zestien speelronden levert een bedrag op van ongeveer 29.000 euro. De hoofdprijs in de Premier League bedraagt circa 290.000 euro. De finaleavond met de beste vier van het klassement is op 23 mei in Londen.

Wereldkampioen Valverde niet in de Giro

MURCIA — Wielrenner Alejandro Valverde doet niet mee aan de Ronde van Italië, die later deze maand begint. De regerend wereldkampioen uit Spanje is volgens zijn ploeg Movistar Team niet op tijd hersteld van een val op donderdag 25 april, in aanloop naar Luik-Bastenaken-Luik.

De 39-jarige Valverde gaf zondag op in Luik-Bastenaken-Luik, de voorjaarsklassieker die hij vier keer won. Nader onderzoek maandag in Murcia bracht aan het licht dat hij vochtrophoping

(oedeem) in het heiligbeen (bot in de wervelkolom) heeft opgelopen als gevolg van die val.

“Het is erg jammer om niet aan een grote ronde als de Giro deel te kunnen nemen”,

schreef Valverde op Twitter. “Maar ik moet aandacht besteden aan mijn lichaam en weer helemaal fit worden om in de rest van het jaar de best mogelijke resultaten te behalen.” Valverde gaat zich volgens zijn ploeg, zonder risico's te nemen, richten op het tweede deel van 2019.

De Giro start op zaterdag 11 mei in Bologna. Drie jaar geleden werd Valverde derde.

Chelsea spaart Eintracht in Frankfurt

FRANKFURT — Met de nodige moeite is Eintracht Frankfurt voor eigen publiek overeind gebleven tegen Chelsea in de eerste wedstrijd van de halve finale van de Europa League. In Duitsland werd het 1-1, vooral omdat de Engels hun overwicht in de tweede helft niet in doelpunten wisten uit te drukken.

Frankfurt, dat wel aardig begon aan het duel, kwam op voorsprong door Luka Jovic. De gelijkmaker kwam vlak voor rust op naam van Pedro. Jetro Willems viel in blessuretijd in bij de Duitse formatie. Jonathan de Guzman bleef op de bank bij Frankfurt.

De openingstreffer van Frankfurt viel na 23 minuten. Na een aanval over meerdere schijven rondde Jovic af. De voorzet kwam op naam van Filip Kostic, de oud-speler van FC Groningen. De Engelse verdediging, zonder de geblesseerde Garry Cahill en Antonio Rudiger, had het aanvankelijk soms moeilijk met het combinatievoetbal van de Duitsers. Chelsea herstelde zich. In de laatste minuut van het eerste bedrijf maakte Pedro de 1-1. De Spanjaard schoot raak na voorbereidend werk van Ru-

Foto: AFP

Pedro (m) scoorde het belangrijke uitdoelpunt voor Chelsea bij Eintracht Frankfurt.

ben Loftus-Cheek, die eerder zelf al twee keer dicht bij een treffer was. Ook Pedro was al een keer dreigend geweest, maar schoot net naast. Na de hervatting werd Chelsea sterker. David Luiz raakte met een vrije trap de lat. Wil-lian zag doelman Kevin Trapp redden bij zijn schot. Loftus-Cheek schoot maar net over. Vanwege het drukke programma was Eden Hazard bij Chelsea aanvankelijk buiten het elftal gelaten. Bovendien

zag coach Maurizio Sarri in zijn Belgische ster iemand die als invaller voor een beslissende wending kon zorgen. Hazard kwam na een uur in het veld voor Willian. De tweede wedstrijd is op 9 mei in Londen.

WK turnen in 2023 in Antwerpen

ANTWERPEN — Antwerpen is door de Internationale Gymnastiekfederatie aangewezen als gaststad voor de WK turnen van 2023. Het evenement vindt van 29 september tot en met 8 oktober 2023 plaats in het Sportpaleis. In 2013 mocht Antwerpen de WK ook al huisvesten.

Vorig jaar vonden de WK turnen plaats in Doha en in oktober van dit jaar is Stuttgart de gastheer. “Turnen is met bijna 130.000 leden een heel populaire sport in Vlaanderen waarin we het op het gebied van topsport momenteel zeer goed doen. We hebben enorm geïnvesteerd – onder andere in de nieuwe topsporthal in Gent – en zijn ook bijzonder trots dat we samen met de Gymfed en Stad Antwerpen de WK in 2023 naar Vlaanderen halen en zo onze Vlaamse atleten de kans geven te schitteren voor thuispubliek”, zei de Vlaamse minister van Sport Philippe Muyters. Op de WK van 2018 in Doha pakte het Belgische boegbeeld Nina Derwael goud op de brug.

Foto: AFP

Anne van Dam

DALY CITY — Golfster Anne van Dam gaat na de openingsdag van het LPGA Mediheal Championship aan de leiding. Ze ging in Daly City, een voorstadje van San Francisco, rond in 67 slagen (vijf onder par) en deelt de koppositie met de Koreaansen Ryu So-yeon en Ji Eun-hee.

Het is voor Van Dam de eerste keer dat ze aan de leiding gaat van een toernooi op de LPGA Tour. De 23-jarige Van Dam begon wat onwennig met twee bo-

geys op de eerste vier holes, maar herstelde zich knap. Op de achtste hole noteerde ze zelfs een eagle. “Ik sloeg een paar slechte ijzers omdat ik niet vrijuit swingde.

Toen heb ik mezelf toegesproken en gezegd dat ik lekker moest gaan golfen en niet te veel aan mijn techniek moest denken”, zei Van Dam na de eerste dag. “Maar deze baan is ideaal voor mijn spel.”

Het toernooi, dat pas voor de tweede keer wordt gehouden, heeft een totale prijzopot van 1,8 miljoen dollar.

Hassan en Krumins voldoen aan limieten

STANFORD — Atletes Sifan Hassan en Susan Krumins hebben tijdens de Payton Jordan Invitational in het Amerikaanse Stanford op de 10.000 meter voldaan aan de internationale limiet voor de Olympische Spelen van 2020 in Tokio. Het duo plaatste zich ook voor de WK atletiek, eind september en begin oktober in Doha.

Hassan won de race in 31.18,12, Krumins werd tweede in een tijd van 31.23,81. Achter het Nederlandse tweetal eindigde de Nieuw-Zeelandse Camille Buscomb als derde. De internationale limiet

voor deelname aan de Olympische Spelen staat op 31.25. De Atletiekunie moet de limiet voor de 10.000 meter nog naar buiten brengen. Voor de WK in Qatar is 31.50 de prestatie-eis.

“Ik dacht met het ingaan van de laatste ronde dat ik het niet meer ging halen, die laatste ronde moest zo snel gaan. Ik begon met sprinten en zag op 200 meter voor de finish dat het nog harder moest. Het is gelukt, de limieten voor WK én Olympische Spelen zijn binnen”, sprak een tevreden Krumins.

De WK atletiek beginnen op zaterdag 28 september.

